

Badanie opinii Polaków, którzy posiadają i nie posiadają oszczędności

Wyniki badania przeprowadzonego przez
Millward Brown SMG/KRC

Maj 2009

METODOLOGIA

- Badanie zostało przeprowadzone:
 - na próbie N=600 respondentów, z czego N = 300 deklarujących się jako posiadacze oszczędności oraz N = 300 jako tych, którzy nie posiadają oszczędności.
 - Metodą CATI (computer assisted telephone interview).
- Czas realizacji badania: maj 2009.

POSIADACZE OSZCZĘDNOŚCI - ZACHOWANIA

Czy oszczędzają regularnie? ¼ oszczędzających Polaków czyni to regularnie, a pozostali (75%) nieregularnie.

W jaki sposób Polacy oszczędzają? Najbardziej popularną formą oszczędzania pieniędzy jest bank (trzymam pieniądze w banku – spośród oszczędzających 86% wskazuje tę formę oszczędzania). Nieruchomości, jednostki uczestnictwa w funduszu inwestycyjnym oraz przysłowiowa „skarpeta”, to formy oszczędzania wskazywane w drugiej kolejności (odpowiednio korzysta z nich: 33%, 23% oraz 20% Polaków, którzy posiadają oszczędności).

Skąd się biorą oszczędności Polaków? Polacy najchętniej wskazują siebie jako główne źródło i moc sprawczą gromadzonych oszczędności (własny rozsądek - 54% wskazań oraz wytrwałość i samozaparcie – 43%, przy 12% wskazujących rodzinę). Co ciekawe w dobie szalejącej konsumpcji generującej coraz to nowe pokusy aż 32% spośród oszczędzających odwołuje się do własnej systematyczności. O dziwo odwołujących się do szczęścia – czyli deprecjonujących własne sprawstwo – jako źródła gromadzonych oszczędności jest zaledwie 9% oszczędzających Polaków. Jak się okazuje dobra praca – dająca dobre zarobki nie musi być jednoznacznym czynnikiem generującym posiadanie oszczędności – tylko 14% oszczędzających Polaków wskazuje to źródło gromadzonych oszczędności.

OSOBY NIEPOSIADAJĄCE OSZCZĘDNOŚCI - ZACHOWANIA

Dlaczego nie posiadają oszczędności? Polacy nie odwołują się do spiskowej teorii dziejów – przyczynę braku oszczędności wskazują: primo – w niskich własnych zarobkach (44%) oraz secundo – potrzebie/konieczności wydania zarobionych pieniędzy w całości (29%). Odpowiedzialność za brak oszczędności zrzuca z siebie 23% Polaków, odwołując się do braku pomocy ze strony bliskich, a 13% mówi o braku szczęścia. O własnej niedoskonałości (nie lubię oszczędzać) jako o przyczynie braku oszczędności mówi 11% Polaków. Z kolei 7% odwołuje się do doświadczeń z dzieciństwa – nikt ich nie nauczył oszczędzać.

POSIADACZE OSZCZĘDNOŚCI VS NIEPOSIADACZE OSZCZĘDNOŚCI - POSTAWY

OSZCZĘDNOŚCI I POCZUCIE BEZPIECZEŃSTWA:

Polacy nie potrzebują wielkiego zabezpieczenia, aby czuć się bezpiecznie – dla 1/3 już 3 –krotność własnych zarobków stanowi minimalne satysfakcjonujące ich zabezpieczenie, 6-krotność własnych zarobków zaakceptuje jako minimalne zabezpieczenie 60% Polaków. 9-cio i 12-krotność zarobków nie różnicuje zbyt wiele badanej populacji. Ale za to możemy wyodrębnić spora grupę (około 20% ogółu), która kategorycznie odwołuje się do możliwych najwyższych zabezpieczeń. Oczywiście nie oszczędzający Polacy są mniej wybredni niż oszczędzający – w większym stopniu akceptują niższy poziom zabezpieczenia.

STOSUNEK DO OSZCZĘDZANIA:

Jak można było się spodziewać osoby, które posiadają oszczędności częściej niż tacy, którzy ich nie posiadają zgadzają się z opinią, że lepiej odkładać systematycznie nawet niewielkie sumy, aby w przyszłości mieć jakieś oszczędności (stosunek 61% do 49%). Oszczędzający również częściej dostrzegają potrzebę nauki oszczędzania już od najmłodszych lat, przy czym wśród nie oszczędzających udział podzielających taką opinię jest również znaczący (stosunek 71% do 61%).

Nie oszczędzający częściej patrzą na oszczędzanie z perspektywy hedonizmu – oszczędzanie wiąże się z rezygnacją z przyjemności (17% wobec 9% wśród oszczędzających), a w życiu ważne jest to jak się je przeżyje, a nie ile się zgromadziło pieniędzy (51% do 41% wśród oszczędzających).

Oszczędzający i nie oszczędzający nie różnią się w opiniach na temat: postrzegania każdego kredytu jako niedogodności (54% oszczędzających, przy 51% nie oszczędzających); stosunku do osoby zadłużonej (odrzućcie takiej osoby wynika w większym stopniu z cech osobowościowych niż faktu posiadania bądź nie oszczędności); stereotypowego postrzegania kobiety jako mniej oszczędnej (okazuje się, że stereotyp nie jest aż taki silny – choć w grupie kobiet nie posiadających oszczędności obserwujemy rewers tego stereotypu odwołujący się do rozrzutności mężczyzn); mody na oszczędzanie (zgodnie około 10% w każdej z grup zgadza się z taką opinią); mody na życie na kredyt (tu już około 30% badanych w każdej z grup zgadza się z taką opinią); zakupoholizmu – co ciekawe w obu grupach po 1/4 badanych deklaruje, że zamiast kupić kolejny ciuch wybraliby oszczędzanie.

LIFE STYLE:

Czy gra, czy korzysta? ... Wśród osób posiadających oszczędności obserwujemy większy udział grających w totolotka oraz w gry hazardowe. Częściej w totolotka grają oszczędzający Perspektywiczni, Ustabilizowani oraz Rekiny. W gry hazardowe częściej grają wszystkie segmenty oszczędzających z wyjątkiem Zadwolonych z życia. Korzystanie z usług wróżki jest równie mało popularne zarówno wśród oszczędzających jak i nie oszczędzających Polaków. Jeśli już ktoś korzysta z usług wróżki, to częściej czynią to nie oszczędzający Perspektywiczni oraz Ustabilizowani.

Gdzie mieszkają najbardziej oszczędni ludzie, a gdzie najbardziej rozrzutni? Niezależnie od faktu posiadania czy też nie posiadania oszczędności w opinii Polaków miastem, w którym mieszkają najbardziej oszczędni ludzie jest Poznań, zaś miastem, gdzie mieszkają najbardziej rozrzutni ludzie jest Warszawa.

ŚWIATOPO(d)GLĄD:

Jak można się było spodziewać oszczędzający w większym stopniu niż nie posiadający oszczędności twierdzą, że będą bogaci (49% do 42%). Polacy w większości przekonani są co do wartości produktów znanych marek (choć nieco częściej taką opinię podzielają oszczędzający - 76% do 72% wśród nie oszczędzających), w większości też deklarują „miłość bliźniego” w postaci gotowości do dzielenia się swoimi zarobkami z biednymi (choć nieco częściej taką gotowość zgłaszają oszczędzający - 87% do 83%).

Czy różnią się analogiczne segmenty wśród oszczędzających i nie oszczędzających? Wśród nie oszczędzających Malkontenci to segment o najbardziej skrajnych poglądach. Bardziej optymistycznie w przyszłość (kiedyś w przyszłości będę bogaty) patrzą Zadwoleni z życia z grupy posiadających oszczędności. Oszczędzający: Zadwoleni z życia, Ustabilizowani oraz Perspektywiczni częściej twierdzą, że oszczędzanie jest modne. Z kolei oszczędzający: Malkontenci, Ustabilizowani oraz Rekiny częściej zgadzają się z opinią, że lepiej odkładać systematycznie nawet niewielkie sumy, aby w przyszłości mieć jakieś oszczędności. Natomiast nie oszczędzający: Malkontenci, Zadwoleni z życia, Perspektywiczni oraz Rekiny (zwłaszcza) częściej odwołują się do sloganu, że oszczędzanie pieniędzy to często niepotrzebna rezygnacja z przyjemności.

KORZYSTANIE Z MEDIÓW

Prasa: Ulubionym dziennikiem osób, które posiadają oszczędności jest Gazeta Wyborcza (31%). W drugiej kolejności plasują się: gazety regionalne (15%), Fakt (6%), Dziennik Polska (5%). Podobnie przedstawia się zainteresowanie poszczególnymi tytułami gazet codziennych wśród nie posiadaczy oszczędności, chociaż zmieniają się proporcje (szczególnie w przypadku Gazety Wyborczej): Gazeta Wyborcza (16%), gazety regionalne (16%), Fakt (7%), Dziennik Polska (3%).

Tygodniki: Wprost (7%), Teletydzień (5%), Angora (5%) oraz Newsweek (5%) to tygodniki ulubione przez posiadaczy oszczędności. Z kolei wśród nie posiadaczy oszczędności ulubionymi są następujące tygodniki: Teletydzień (7%), Przyjaciółka (6%) oraz Polityka (5%)

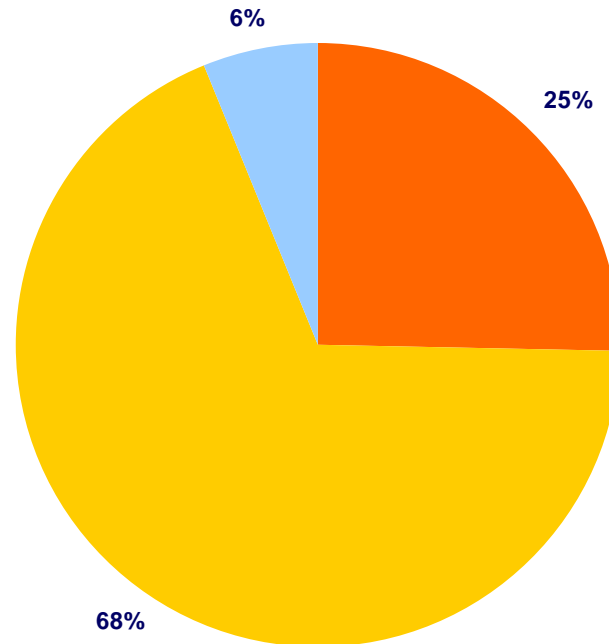
Najbardziej wiarygodny program informacyjny: Dla osób posiadających oszczędności takim programem są Fakty TVN (45%), na kolejnych miejscach: Wiadomości TVP1 (23%), Teleekspres (11%), Panorama (8%) oraz Wydarzenia (7%). Podobnie wygląda powyższe zestawienie wśród osób nie posiadających oszczędności: Fakty TVN (41%), Wiadomości TVP1 (19%), Teleekspres (15%), Wydarzenia (10%) oraz Panorama (8%) .

Czy różnią się analogiczne segmenty wśród oszczędzających i nie oszczędzających? Fakty TVN, to częściej najbardziej wiarygodny program dla oszczędzających Zadowolonych z życia oraz nie oszczędzających Rekinów. Z kolei Wiadomości TVP 1, to częściej najbardziej wiarygodny program informacyjny dla oszczędzających Zadowolonych z Życia oraz Perspektywicznych. Gazeta Wyborcza, to częściej ulubiona gazeta codzienna dla oszczędzających Malkontentów, Zadowolonych z życia, Ustabilizowanych oraz Perspektywicznych.

**POSIADACZE OSZCZĘDNOŚCI:
REGULARNOŚĆ I FORMY OSZCZĘDZANIA, DLACZEGO
POSIADAJĄ OSZCZĘDNOŚCI**

Proszę powiedzieć, które stwierdzenie najlepiej odnosi się do Pana(i)?

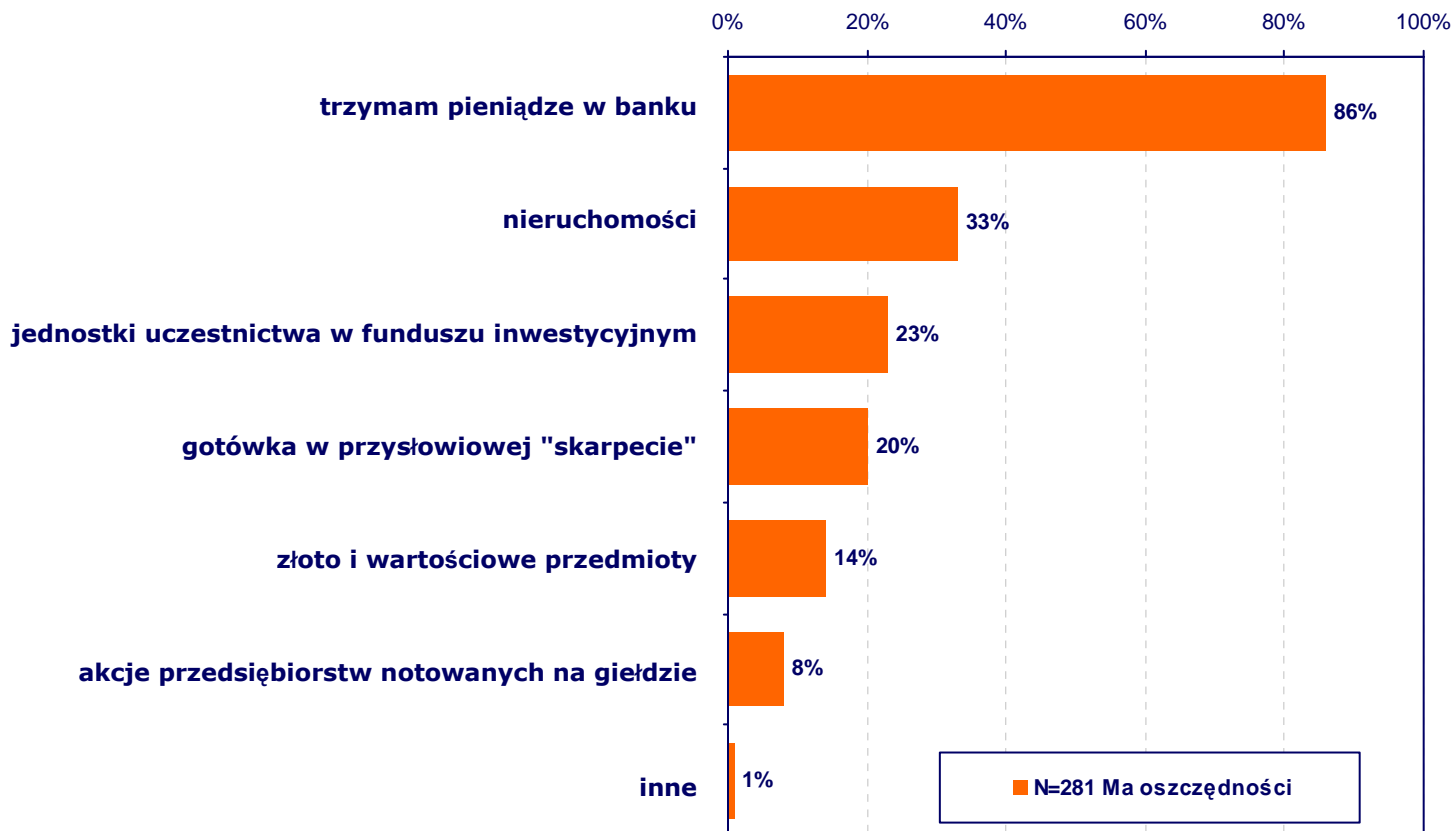
Regularność oszczędzania

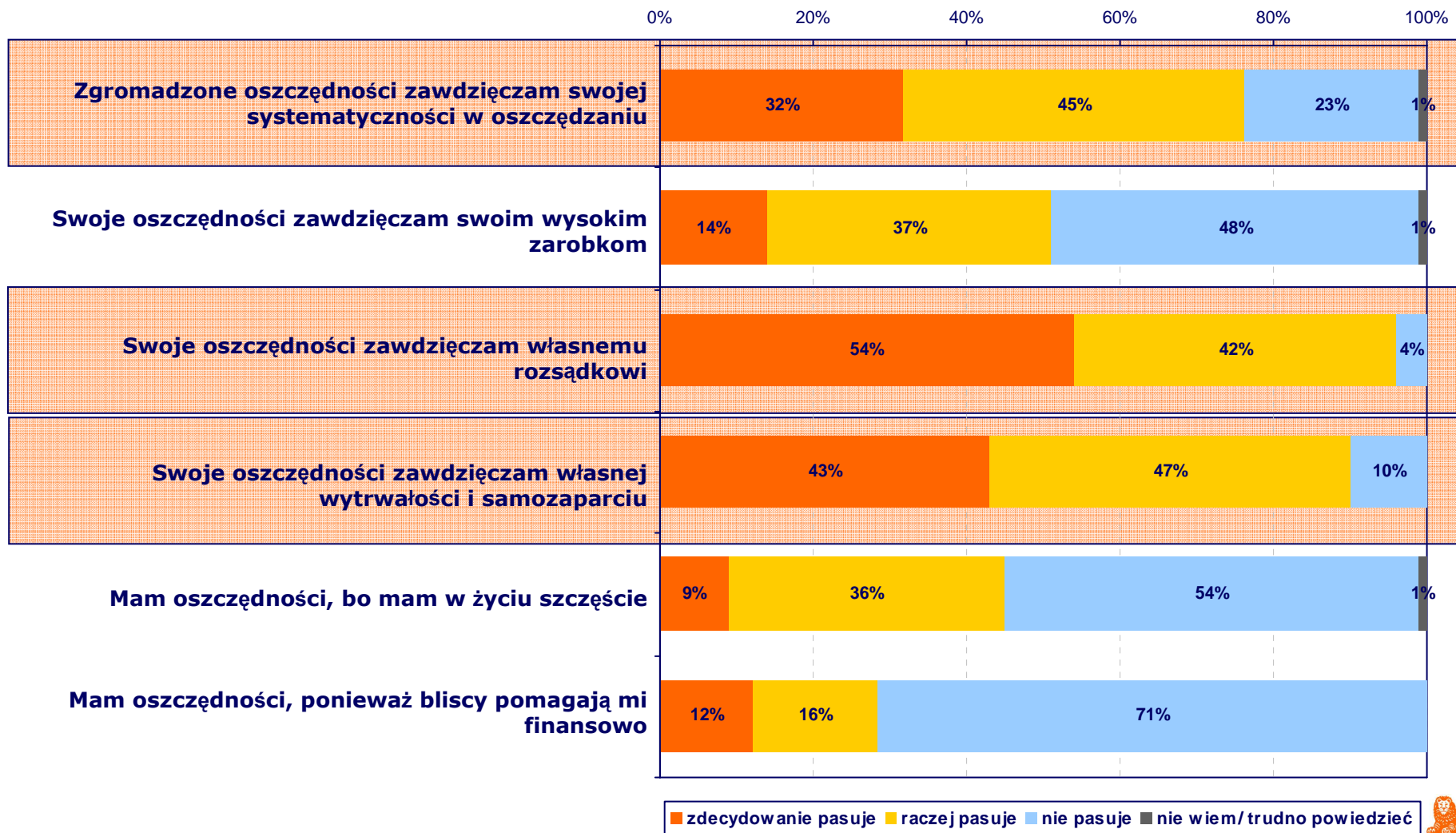
- oszczędzam regularnie - cyklicznie odkładam stałą kwotę pieniędzy
- oszczędzam nieregularnie - oszczędzam, gdy zostanie mi jakaś nadwyżka z bieżących wydatków
- w ogóle nie oszczędzam

Proszę powiedzieć, które stwierdzenie najlepiej odnosi się do Pana(i)?

Formy oszczędzania

Proszę powiedzieć, na ile każde ze stwierdzeń pasuje do Pana(i) sytuacji?

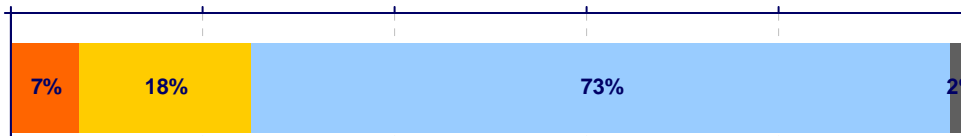

NIEPOSIADACZE OSZCZĘDNOŚCI: DLACZEGO NIE POSIADAJĄ OSZCZĘDNOŚCI

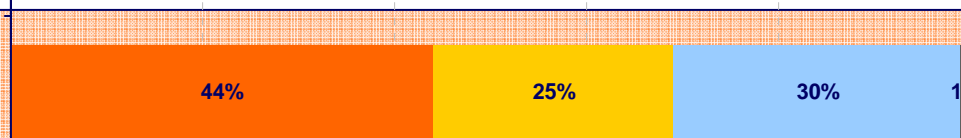
Proszę powiedzieć, na ile każde ze stwierdzeń pasuje do Pana(i) sytuacji?

0% 20% 40% 60% 80% 100%

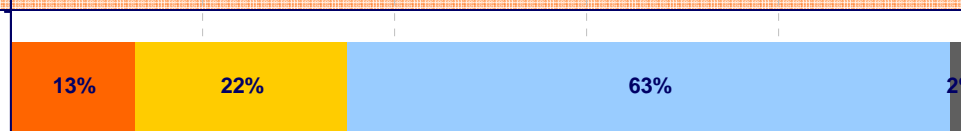
Nie mam oszczędności, bo w mojej rodzinie nigdy się nie oszczędzało

Nie mam oszczędności, bo mało zarabiam

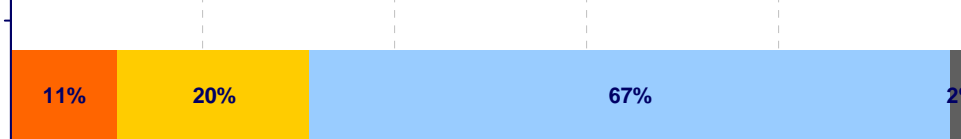
Nie mam oszczędności, bo nie mam w życiu szczęścia

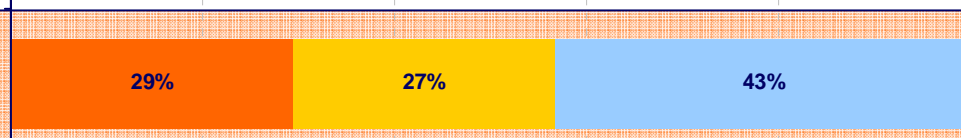
Nie mam oszczędności, bo nikt z bliskich nie pomaga mi finansowo

Nie mam oszczędności, bo nie lubię oszczędzać

Nie mam oszczędności, bo od razu wszystko wydaję

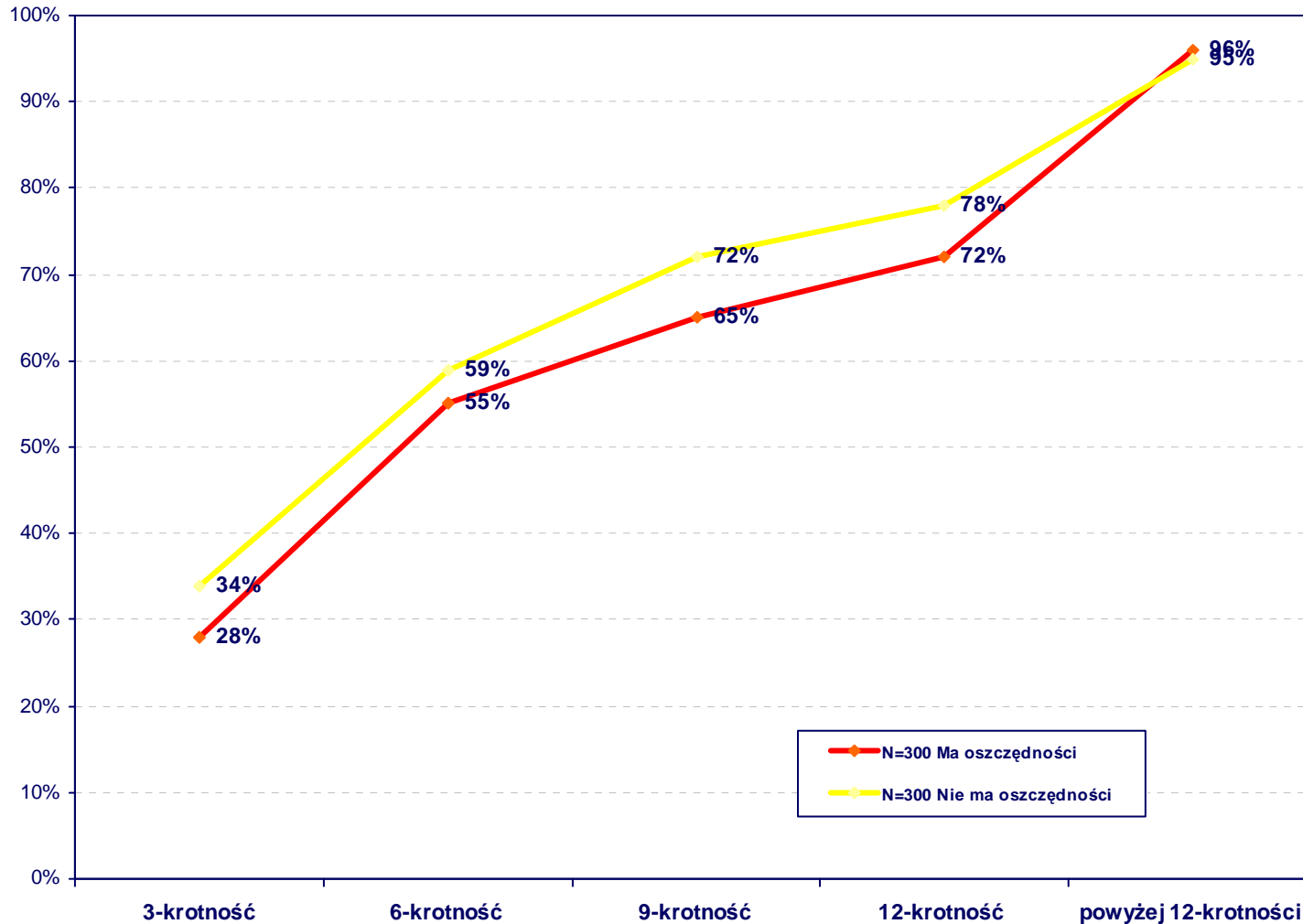

■ zdecydowanie pasuje ■ raczej pasuje ■ nie pasuje ■ nie wiem/trudno powiedzieć

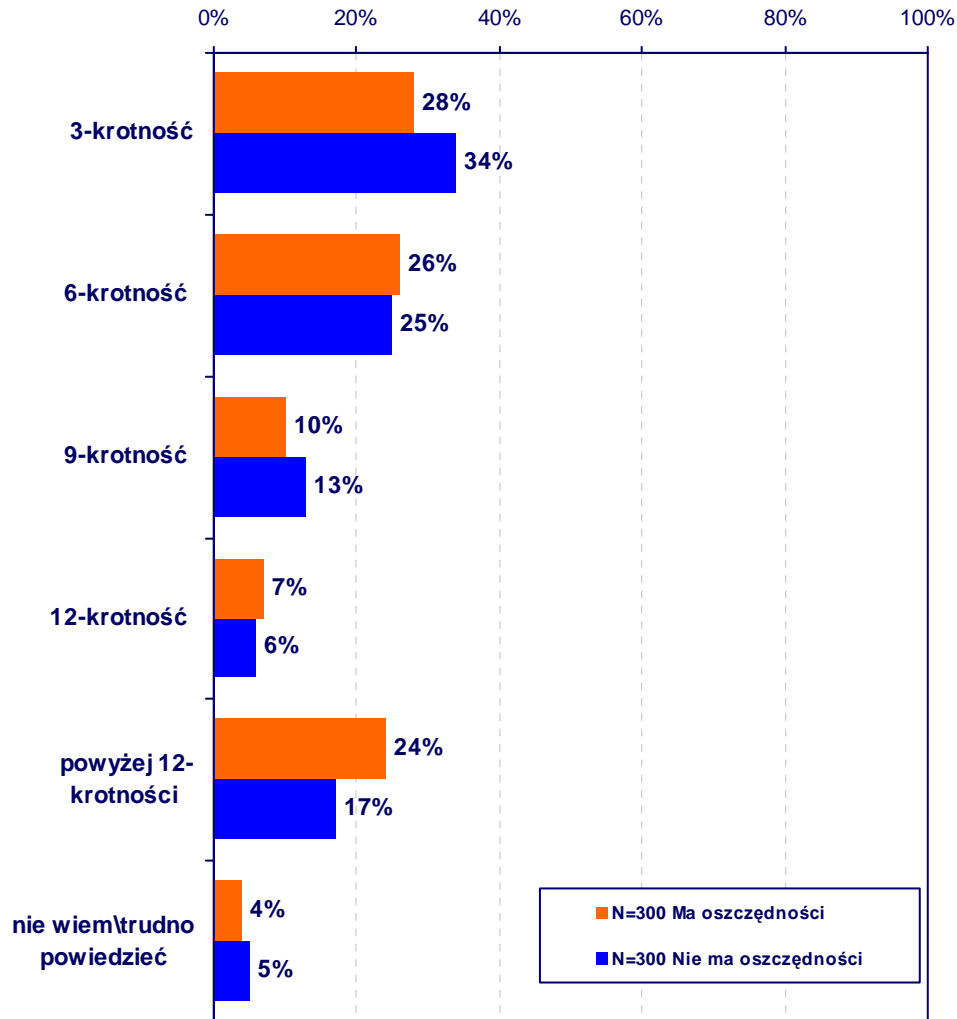

**NIEPOSIADACZE OSZCZĘDNOŚCI:
WYSOKOŚĆ OSZCZĘDNOŚCI – POCZUCIE
BEZPIECZEŃSTWA**

Proszę powiedzieć, jaka najmniejsza kwota zgromadzonych oszczędności dałaby Panu(i) poczucie bezpieczeństwa? (krotność miesięcznych dochodów netto)

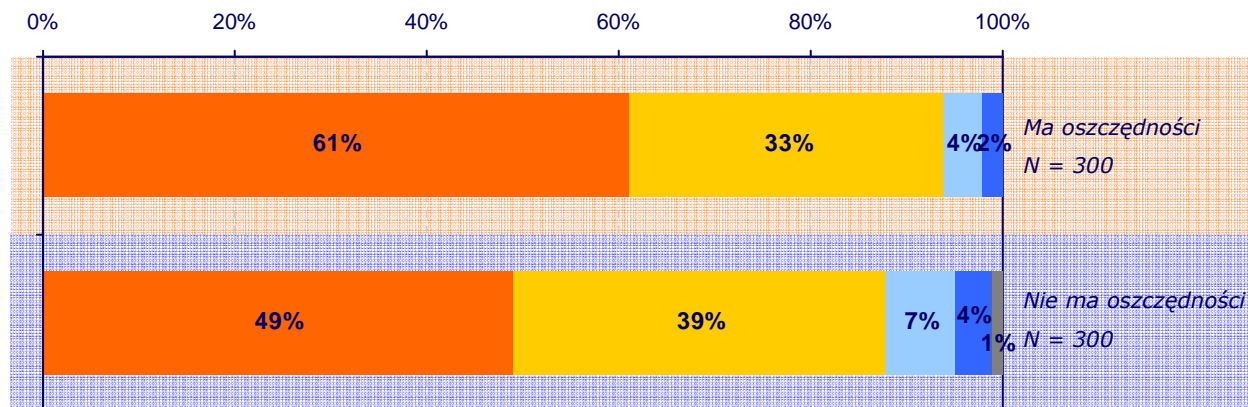
Proszę powiedzieć, jaka najmniejsza kwota zgromadzonych oszczędności dałaby Panu(i) poczucie bezpieczeństwa? (krotność miesięcznych dochodów netto)

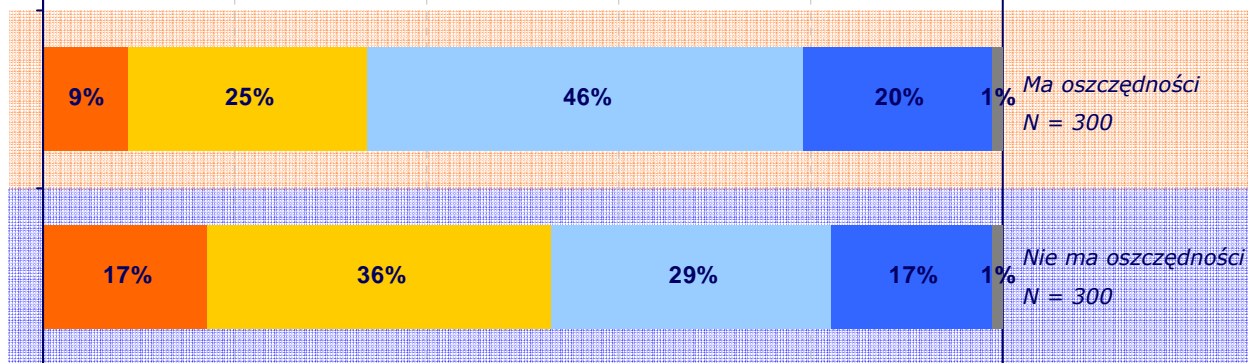
WSZYSCY RESPONDENCI: STOSUNEK DO OSZCZĘDZANIA

Proszę powiedzieć na ile zgadza się Pan(i) z następującymi stwierdzeniami? (1/6)

Lepiej odkładać systematycznie nawet niewielkie sumy, aby w przyszłości mieć jakieś oszczędności.

Oszczędzanie pieniędzy to często niepotrzebna rezygnacja z przyjemności.

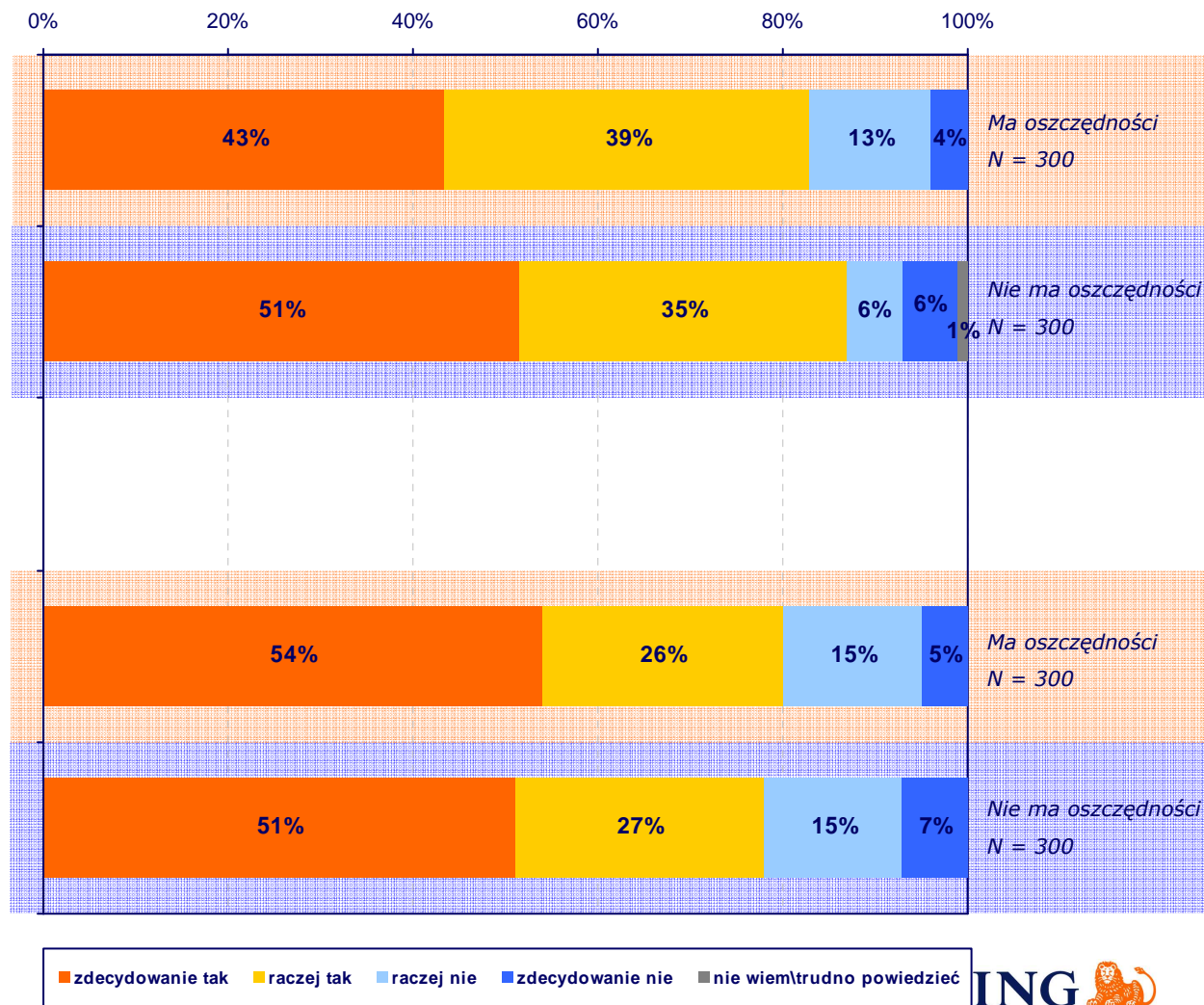
■ zdecydowanie tak
 ■ raczej tak
 ■ raczej nie
 ■ zdecydowanie nie
 ■ nie wiem/trudno powiedzieć

Proszę powiedzieć na ile zgadza się Pan(i) z następującymi stwierdzeniami? (2/6)

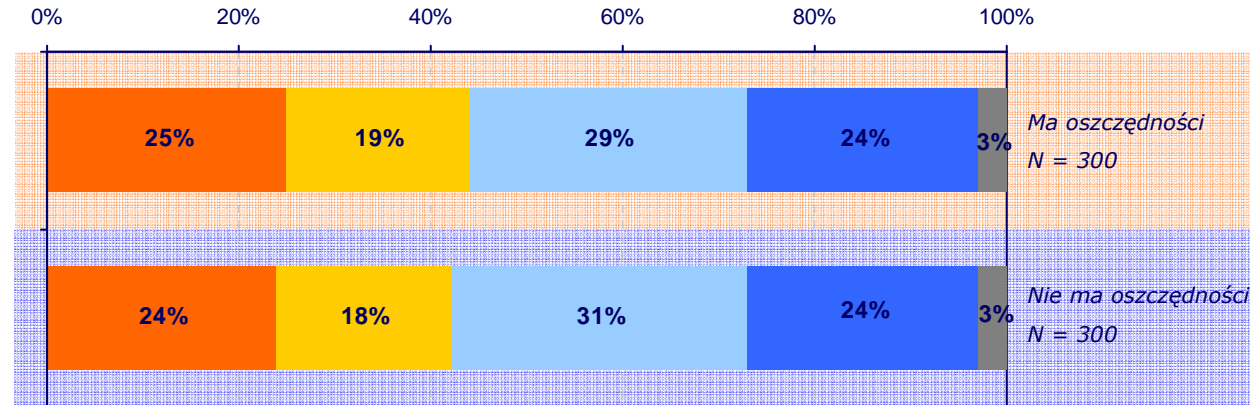
Nieważne ile ma się na koncie, ważne jest to, czego się w życiu doświadczy i jak się je przeżyje.

Każdy kredyt to kula u nogi

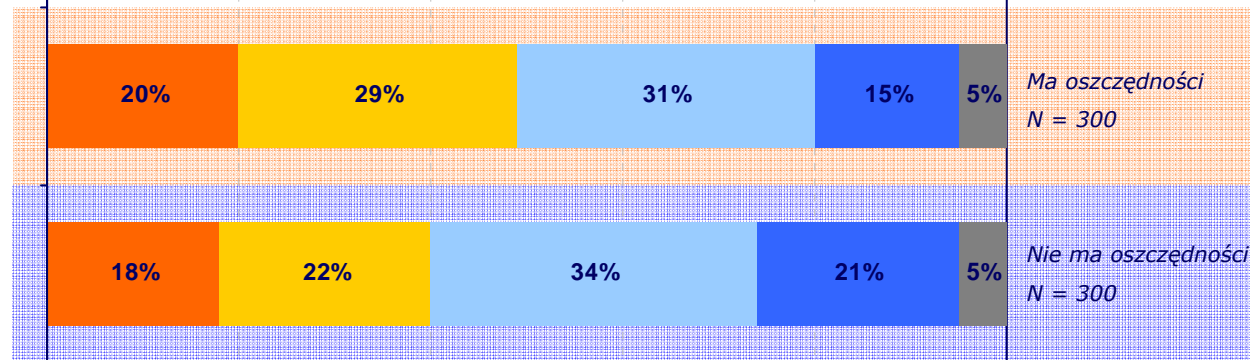

Proszę powiedzieć na ile zgadza się Pan(i) z następującymi stwierdzeniami? (3/6)

Trudno byłoby mi się związać się na stałe z osobą zadłużoną, nie posiadającą żadnych oszczędności.

Mężczyźni są bardziej oszczędni niż kobiety

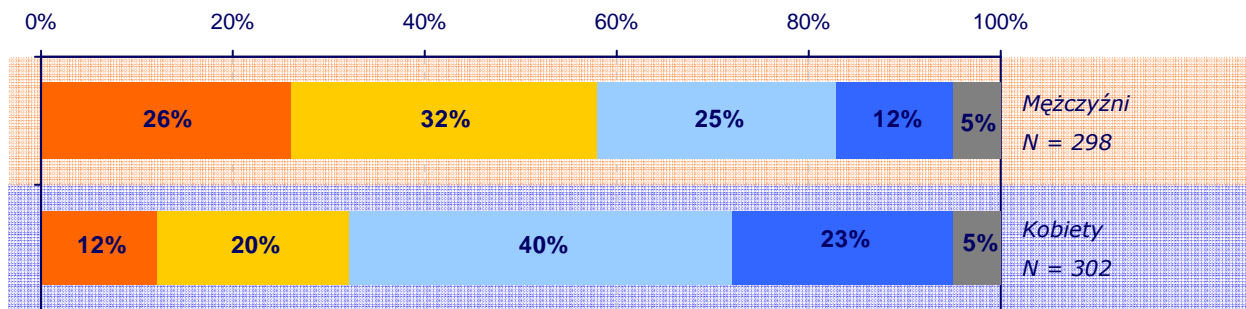

■ zdecydowanie tak ■ raczej tak ■ raczej nie ■ zdecydowanie nie ■ nie wiem/ trudno powiedzieć

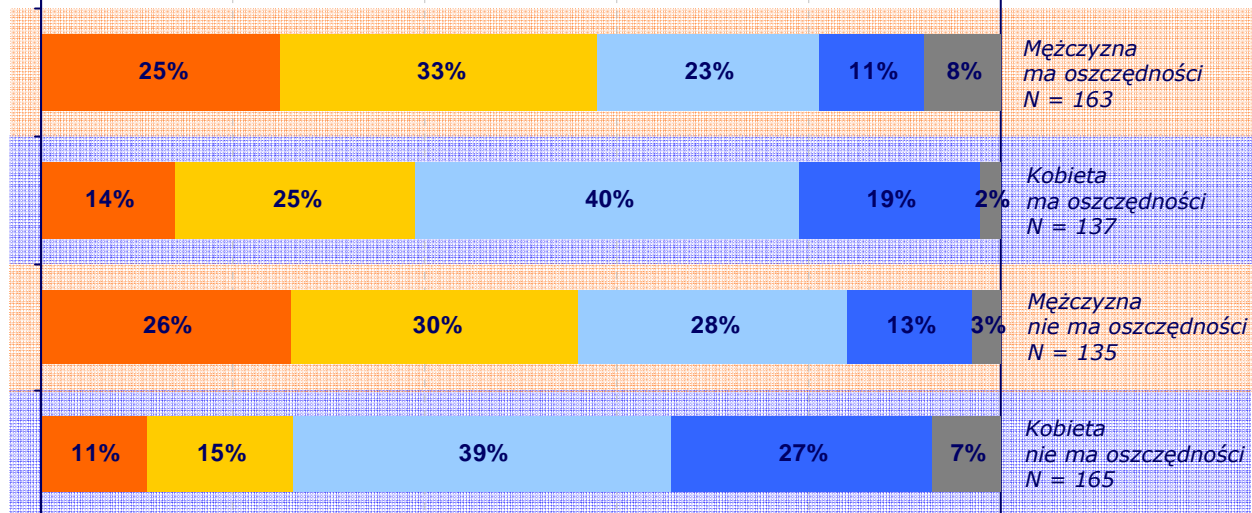

Proszę powiedzieć na ile zgadza się Pan(i) z następującymi stwierdzeniami? (4/6)

Mężczyźni są bardziej oszczędni niż kobiety

Mężczyźni są bardziej oszczędni niż kobiety

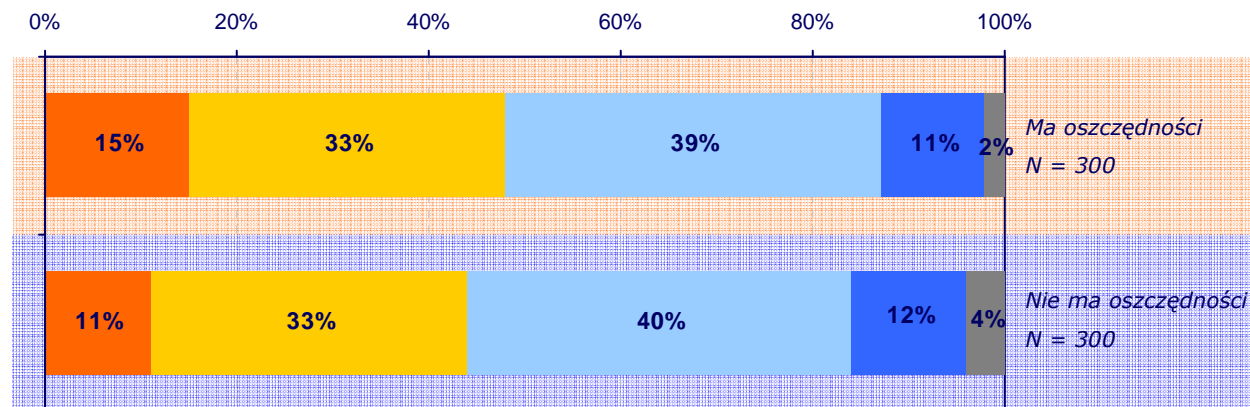

■ zdecydowanie tak
 ■ raczej tak
 ■ raczej nie
 ■ zdecydowanie nie
 ■ nie wiem/ trudno powiedzieć

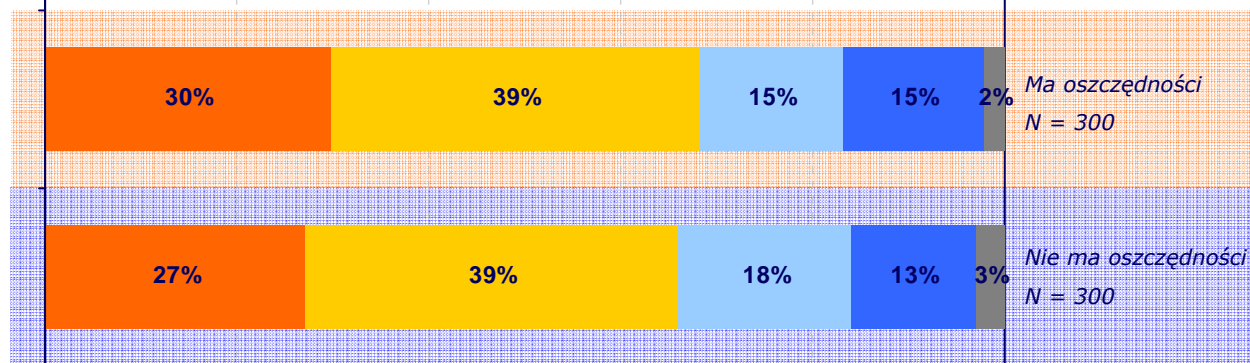

Proszę powiedzieć na ile zgadza się Pan(i) z następującymi stwierdzeniami? (5/6)

W dzisiejszych czasach oszczędzanie jest modne.

W dzisiejszych czasach życie na kredyt jest modne.

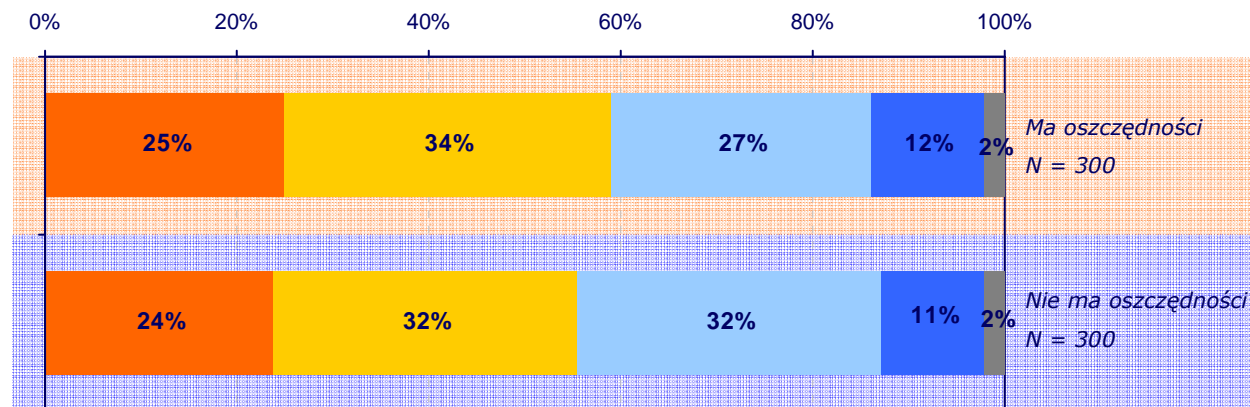

■ zdecydowanie tak
 ■ raczej tak
 ■ raczej nie
 ■ zdecydowanie nie
 ■ nie wiem/ trudno powiedzieć

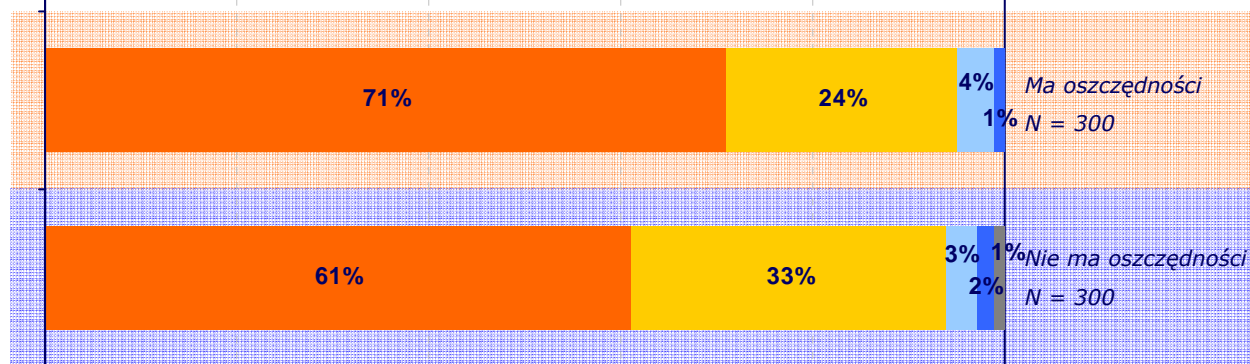

Proszę powiedzieć na ile zgadza się Pan(i) z następującymi stwierdzeniami? (6/6)

Lepiej odłożyć pieniądze, niż kupić kolejną parę spodni.

Dzieci należy uczyć oszczędzania od najmłodszych lat.

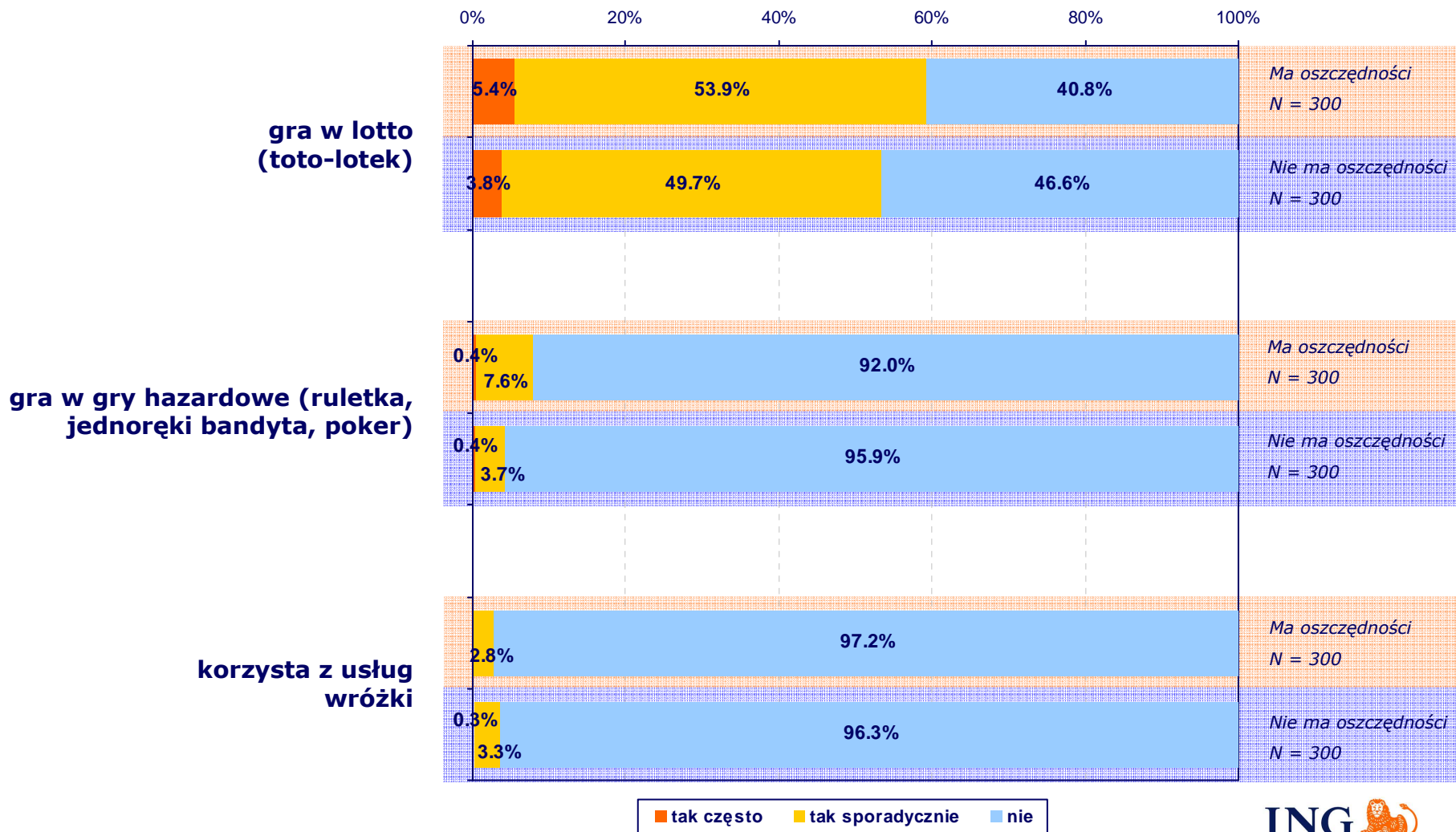

■ zdecydowanie tak
 ■ raczej tak
 ■ raczej nie
 ■ zdecydowanie nie
 ■ nie wiem/ trudno powiedzieć

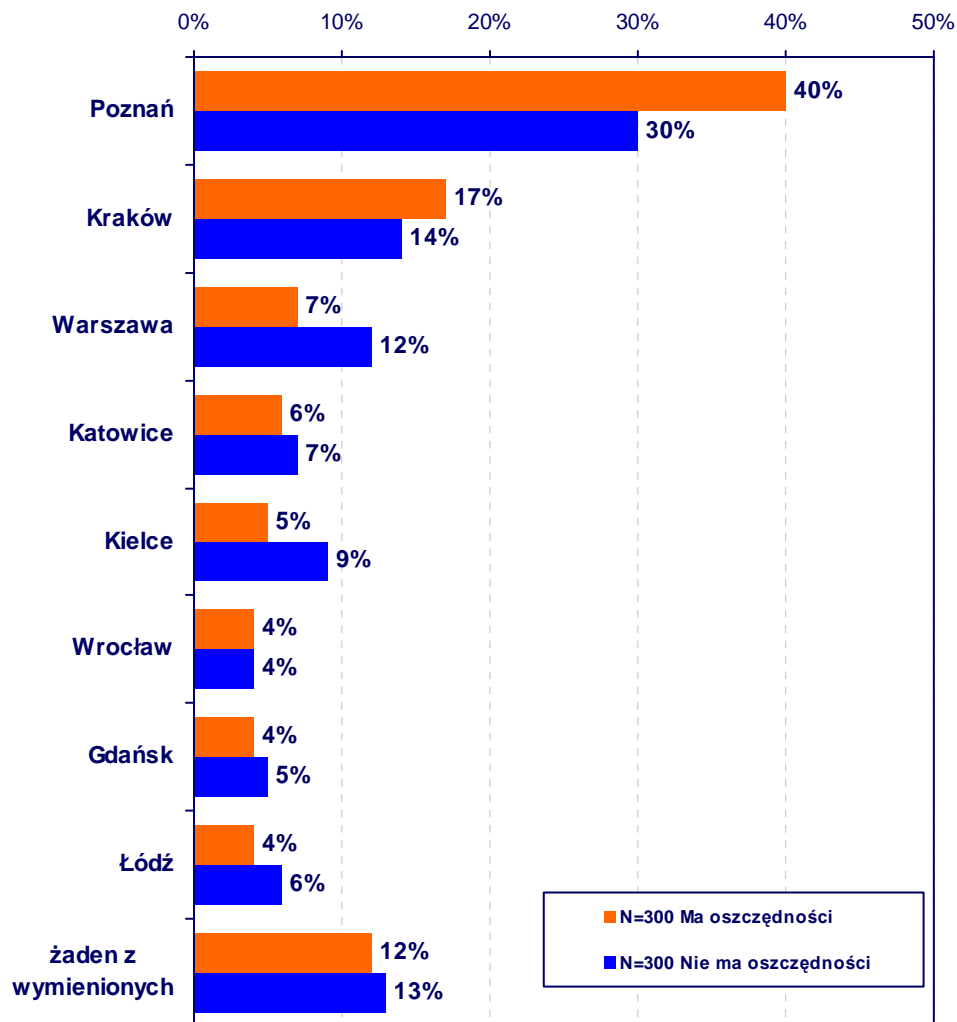

WSZYSCY RESPONDENCI: LIFESTYLE

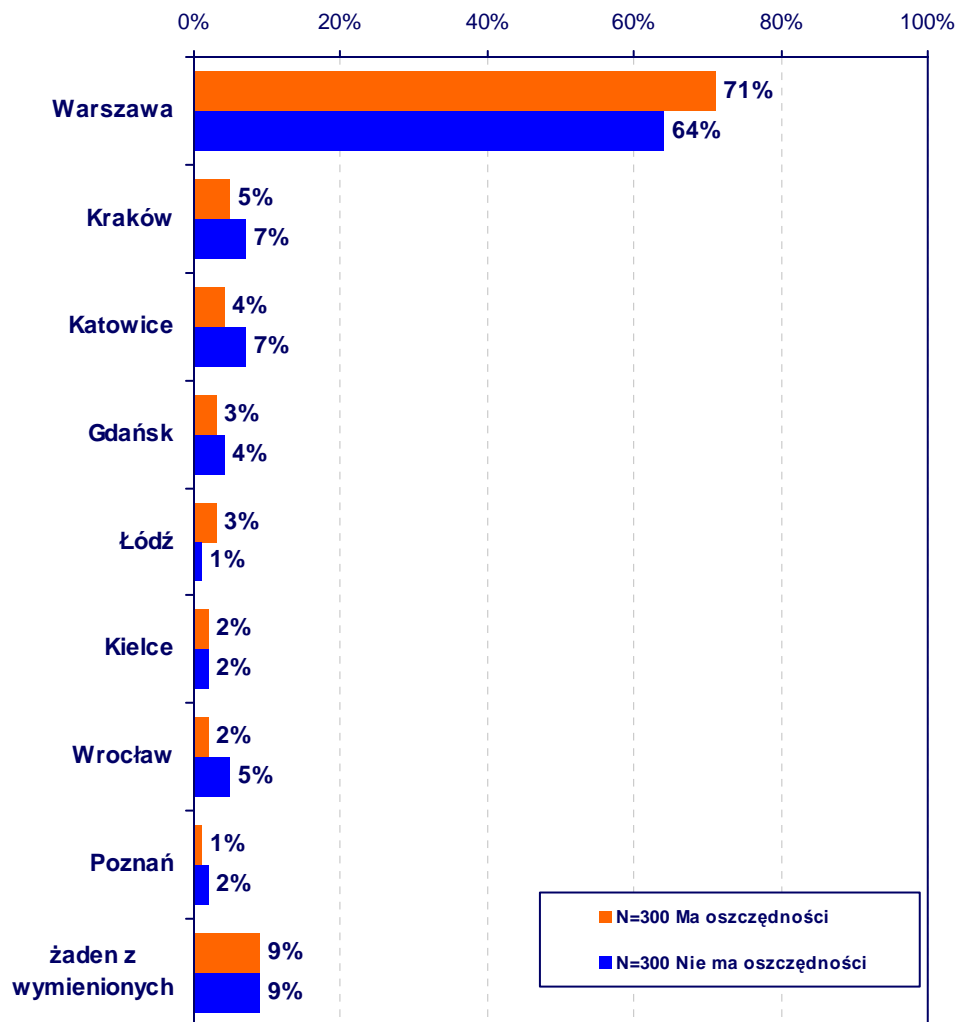
Proszę powiedzieć czy ...?

W którym z wymienionych polskich miast mieszkają najbardziej oszczędni ludzie?

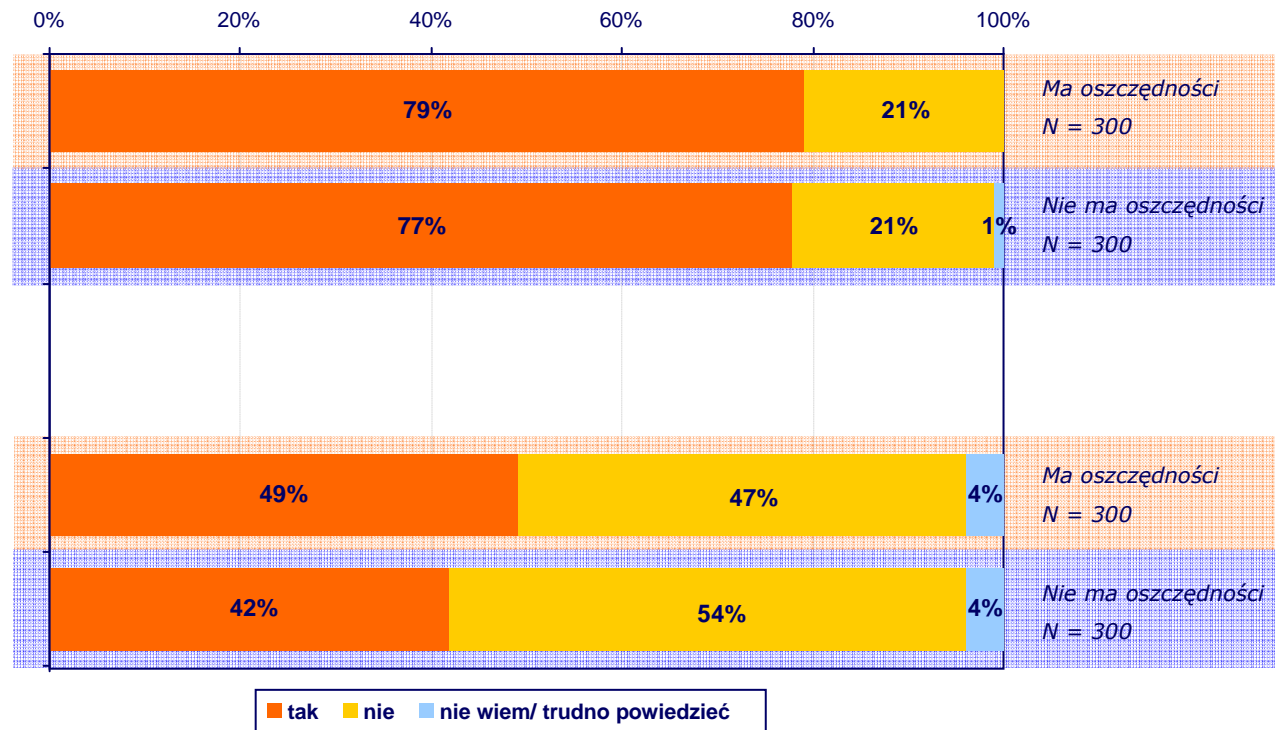
Mieszkańcy, którego miasta są najbardziej rozrzutni?

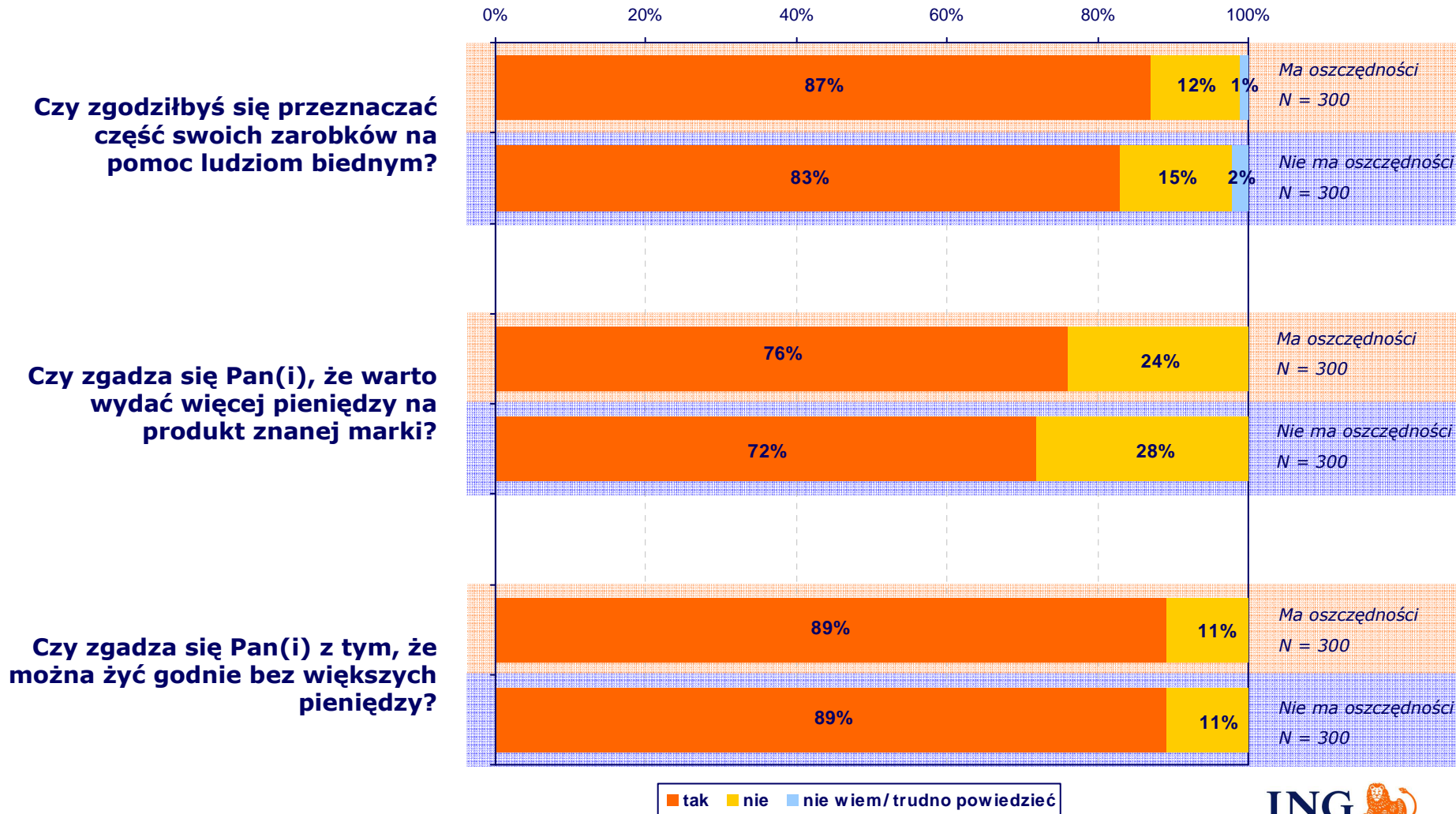
**WSZYSCY RESPONDENCI:
ŚWIATOPO(D)GLĄD ...**

Proszę powiedzieć...? (2/3)

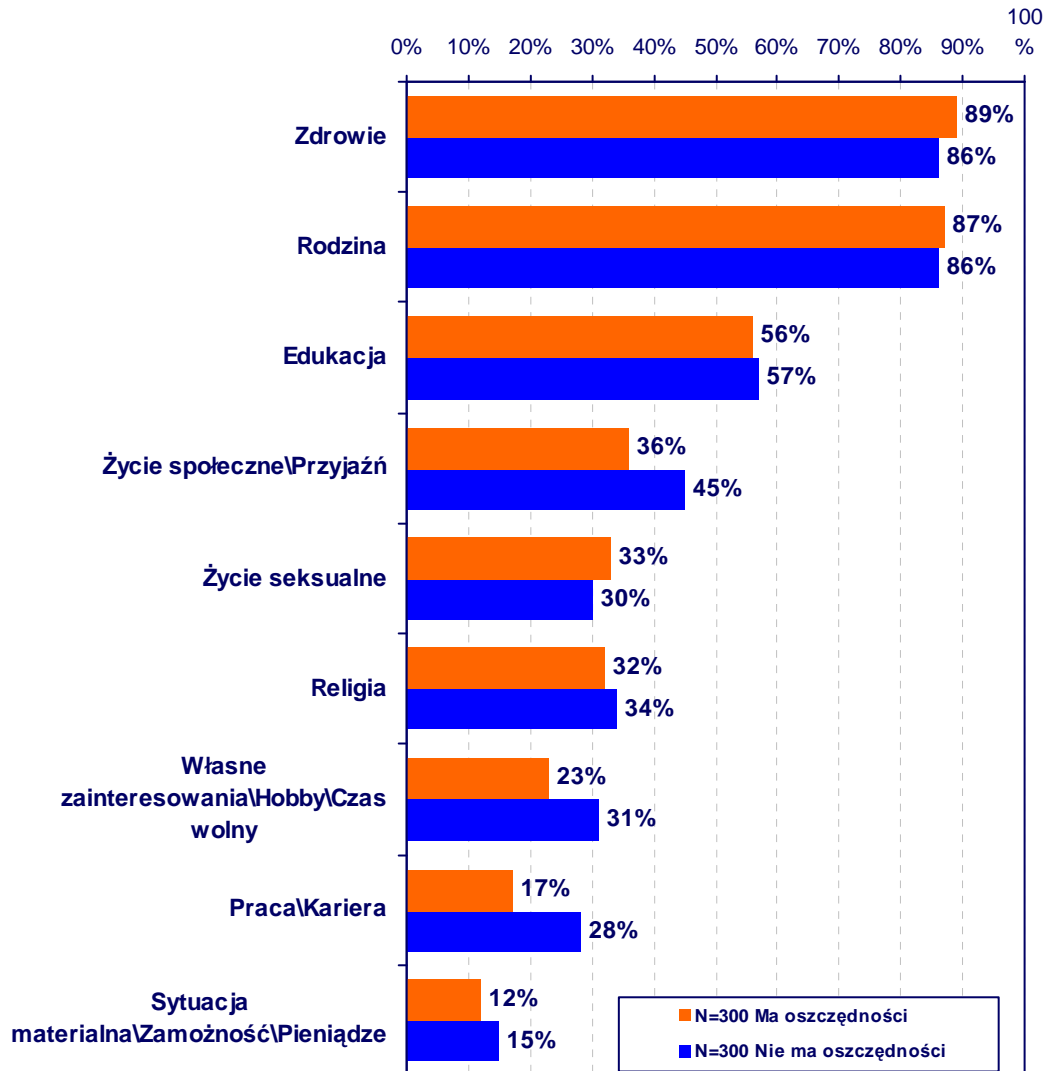
Czy robienie nadmiernych zakupów to taki sam nałóg jak palenie papierosów?

Proszę powiedzieć...? (3/3)

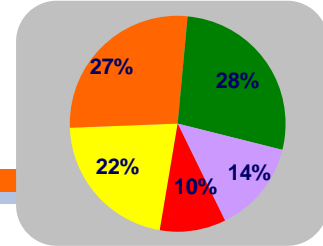
Korzystając ze skali od 1 do 7, gdzie 1 oznacza zupełnie nieważna, zaś 7 – bardzo ważne, proszę powiedzieć na ile każda z nich jest dla P. ważna.

WSZYSCY RESPONDENCI: „segmenty”

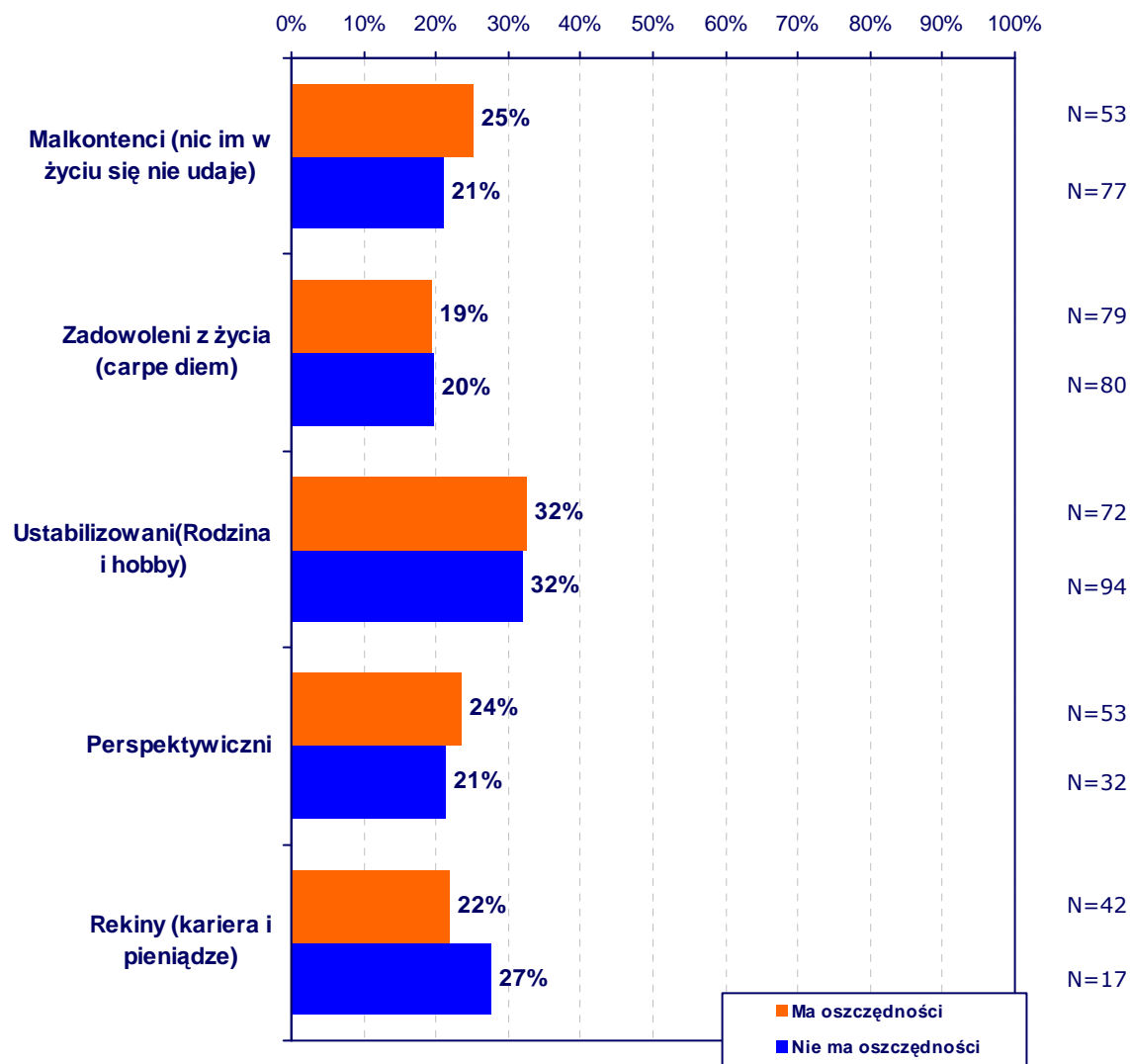
Pytania, w których pojawiają się różnice między segmentami

Opis segmentów

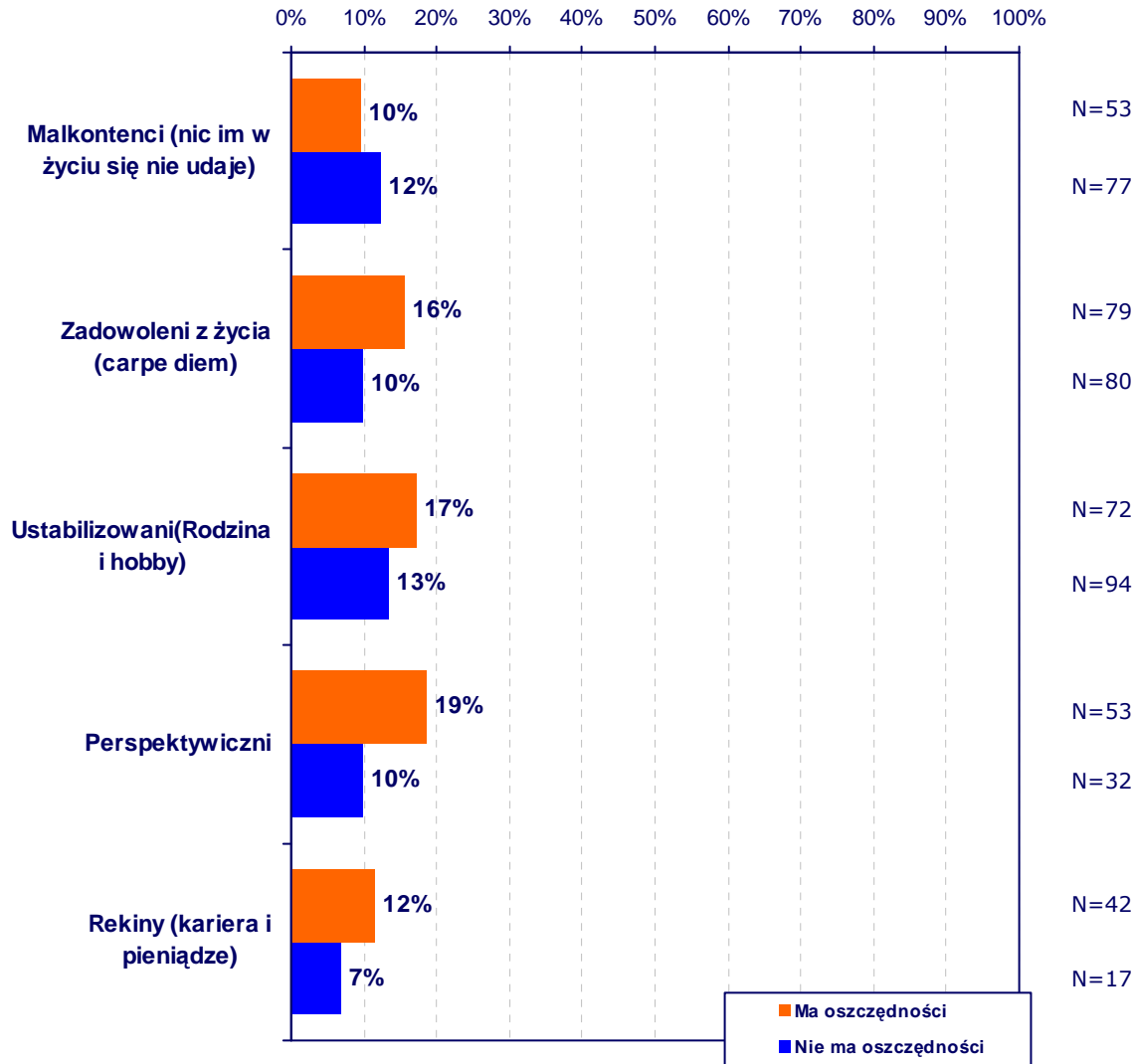

	Malkontenci N=22%	Zadowoleni z życia (carpe diem) N=27%	Ustabilizowani (rodzina i hobby) N=28%	Perspektywiczni N=14%	Rekiny (kariera i pieniądze) N=10%
DEMOGRAFIA	Osoby w wieku średnim i starsze (połowę stanowią osoby powyżej 45 roku życia).	Zdecydowaną większość stanowią osoby w wieku produkcyjnym 25-59 lat (76%). Osoby żonate/ zamężne posiadający stałą pracę.	W tym segmencie większość, bo 2/3 stanowią kobiety. Blisko 40% to osoby powyżej 60 roku życia. W tym segmencie znalazło się blisko 50% emerytów i rencistów z całej populacji. Osoby słabiej wykształcone.	Głównie osoby młode i w sile wieku, lepiej wykształcone.	2/3 segmentu stanowią mężczyźni. Ludzie w wieku produkcyjnym. Osoby lepiej wykształcone.
DOCHODY/ OSZCZĘDZANIE	Osoby raczej słabo zarabiające, obawiające się pogorszenia własnej sytuacji materialnej. Oszczędności posiada 41%. Jeśli nie mają oszczędności tłumacza to głównie brakiem szczęścia. Przyznają się, że nie lubią oszczędzać.	Zarobki na średnim poziomie. Oszczędności posiada połowa osób z tego segmentu. Jeśli nie mają oszczędności tłumacza to głównie niskimi zarobkami. Przyznają się, że nie lubią oszczędzać.	W tym segmencie znalazły się osoby najslabiej zarabiające. Oszczędności posiada 43%. Jeśli nie mają oszczędności tłumacza to głównie brakiem tradycji oszczędzania w rodzinie, a także brakiem szczęścia.	Osoby mające zarobki na średnim poziomie. Wierzą jednak w poprawę własnej sytuacji materialnej. Oszczędności posiada 2/3 tej grupy. Oszczędzają regularnie. Twierdzą, że zgromadzone oszczędności zawdzięczają swoim zarobkom i samozaparciu.	Osoby dobrze zarabiające 71%, oszczędzające regularnie. Twierdzą, że zgromadzone oszczędności zawdzięczają swoim zarobkom, rozsądkowi i samozaparciu.
PSYCHOGRAFIA	Ważne są dla nich pieniądze. Uważają, że mają słabą pracę, niewiele znajomych. Twierdzą też, że mają kłopoty ze zdrowiem oraz nie najlepsze relacje z rodziną. Słabo oceniają własne wykształcenie. Życie seksualne jest ich zdaniem nieudane lub przeciętne. Uważają, że brakuje im czasu na realizację zainteresowań.	Cenią głównie rodzinę i edukację. Uważają, że ich praca jest raczej zwyczajna. Mają dobre relacje z rodziną. Swoje wykształcenie oceniają jako przeciętne. Cieszą się udanym życiem seksualnym. W ich opinii brakuje im czasu na realizację zainteresowań.	Wartością jest dla nich szczególnie: praca zawodowa, zdrowie. Mniejszą wagę przywiązują do pieniędzy. Cenią dobrze „przeżyte” życie. Uważają się za osoby o przeciętnym wykształceniu, mające raczej słabą pracę. Twierdzą, że mają kłopoty ze zdrowiem. Mają za to dobre relacje z rodziną. Posiadają dużo wolnego czasu.	Ważne jest dla nich życie społeczne, przyjaźń, edukacja. Uważają, że mają interesującą pracę, dużo znajomych oraz dobre relacje z rodziną. Uważają się za osoby dobrze wykształcone. Swoje życie seksualne oceniają pozytywnie.	Cenią edukację, pieniądze. Ważne jest dla nich również życie seksualne. Uważają, że mają interesującą pracę oraz dużo znajomych. Uważają się za osoby zdrowe. Twierdzą, że mają dobre wykształcenie oraz udane życie seksualne.

Segmenty: Trudno byłoby mi się związać się na stałe z osobą zadłużoną, nie posiadającą żadnych oszczędności (odpowiedzi: zdecydowanie tak)

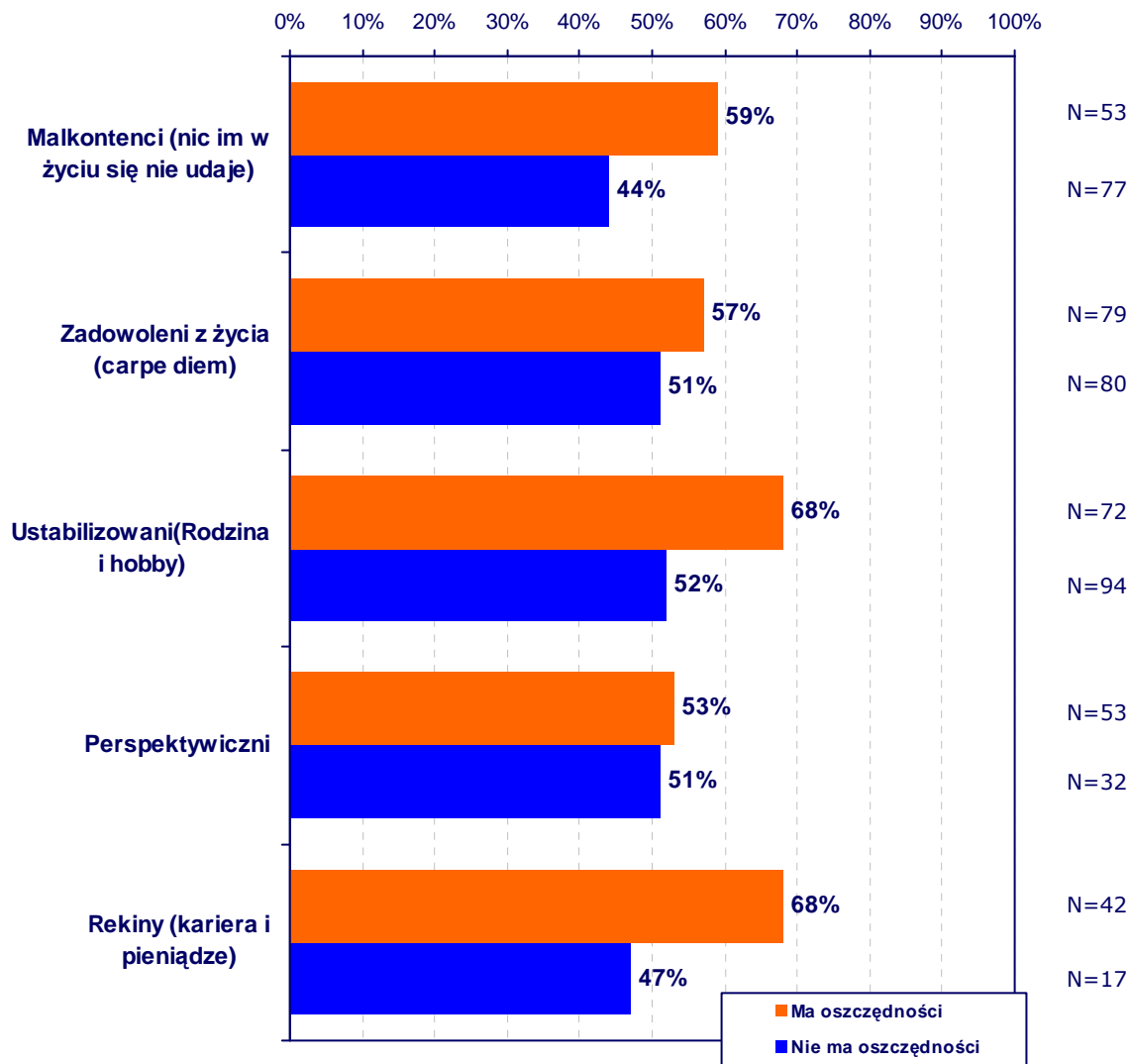

Segmenty: W dzisiejszych czasach oszczędzanie jest modne (odpowiedzi: zdecydowanie tak)

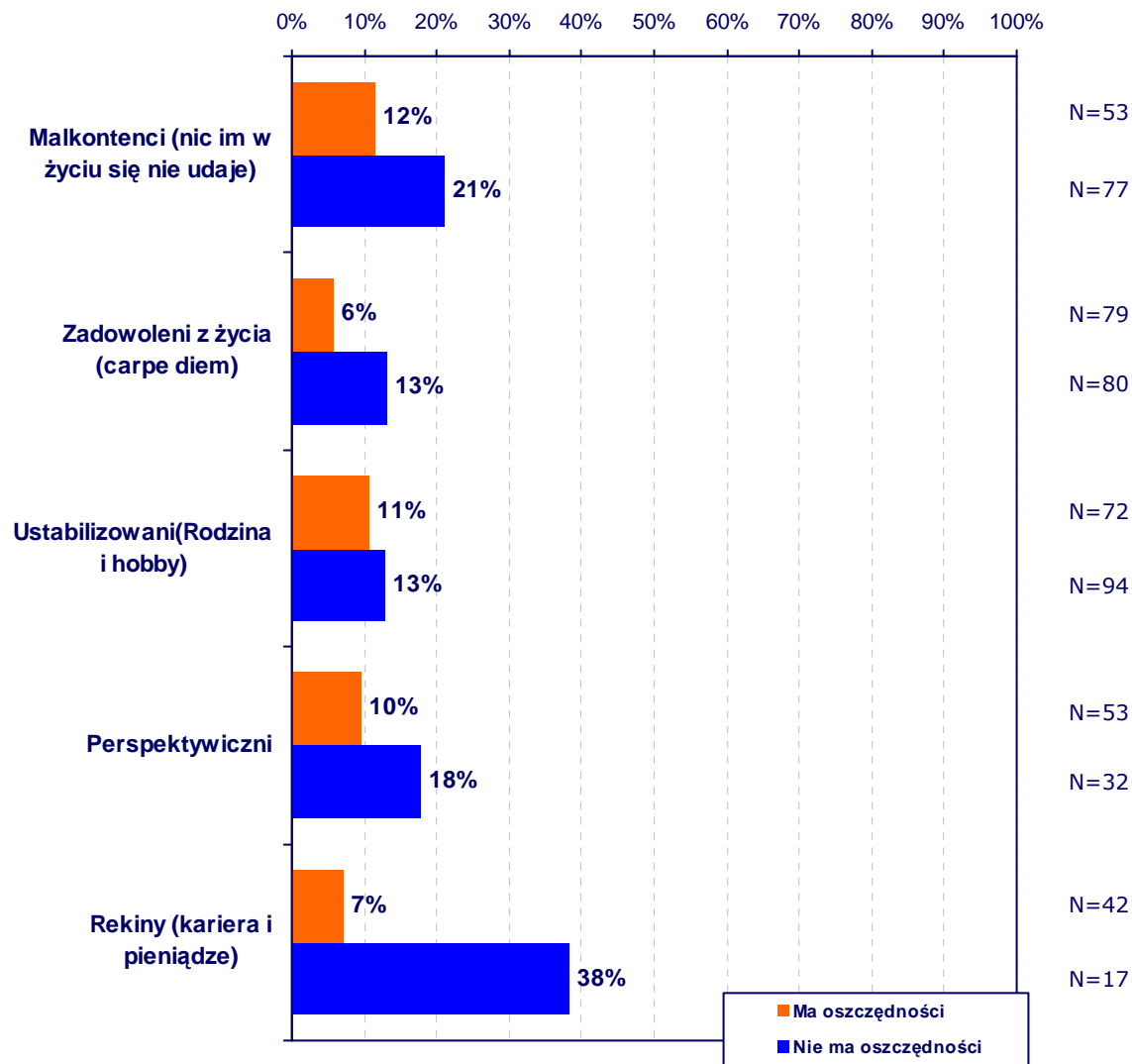
Segmenty: Lepiej odkładać systematycznie nawet niewielkie sumy, aby w przyszłości mieć jakieś oszczędności

(odpowiedzi: zdecydowanie tak)

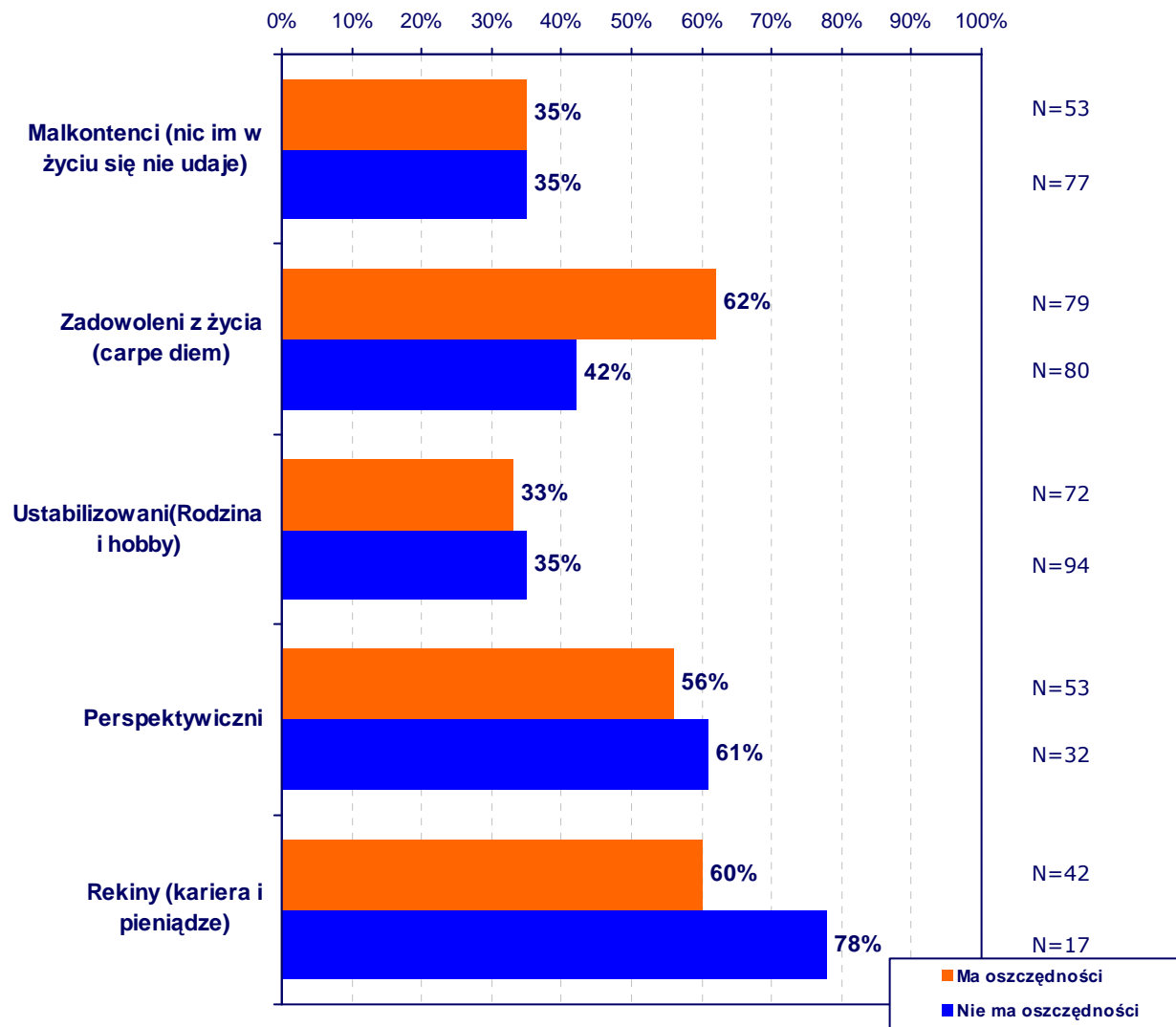
Segmenty: Oszczędzanie pieniędzy to często niepotrzebna rezygnacja z przyjemności

(odpowiedzi: zdecydowanie tak)

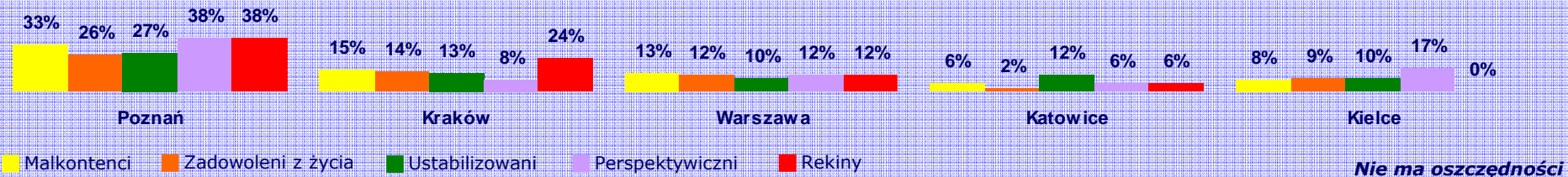
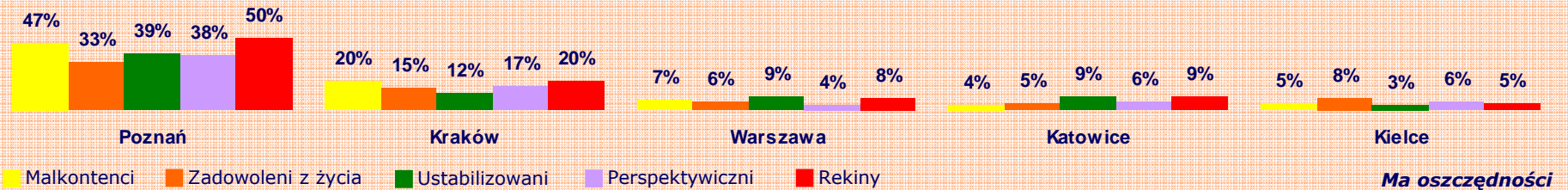
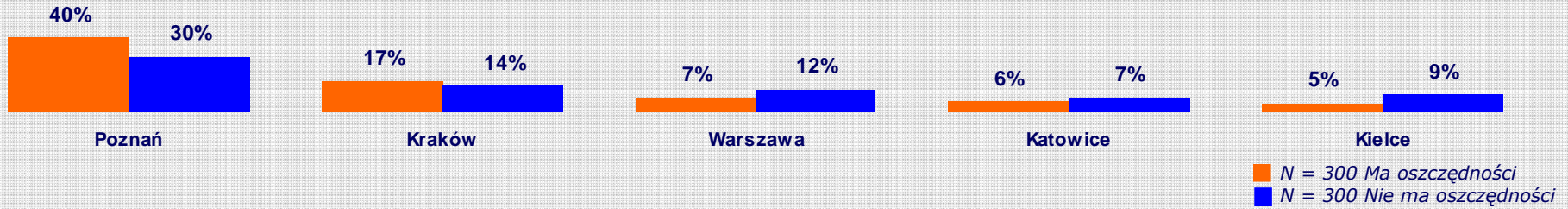

Segmenty: Czy myśli, że kiedyś w przyszłości będzie bogaty?

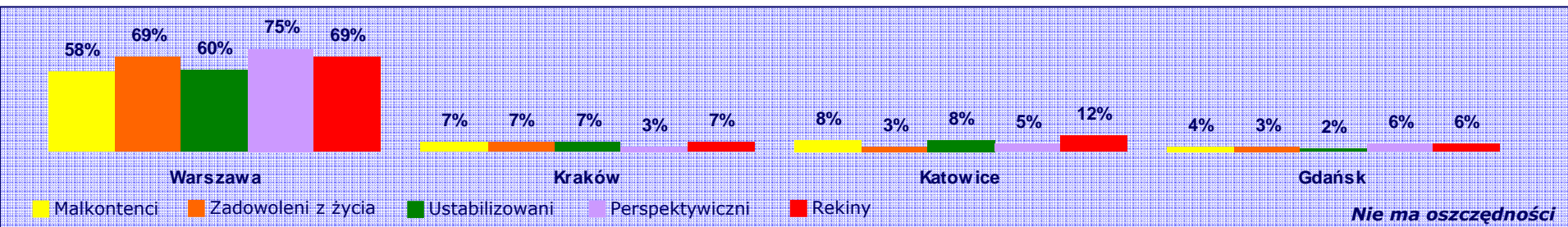
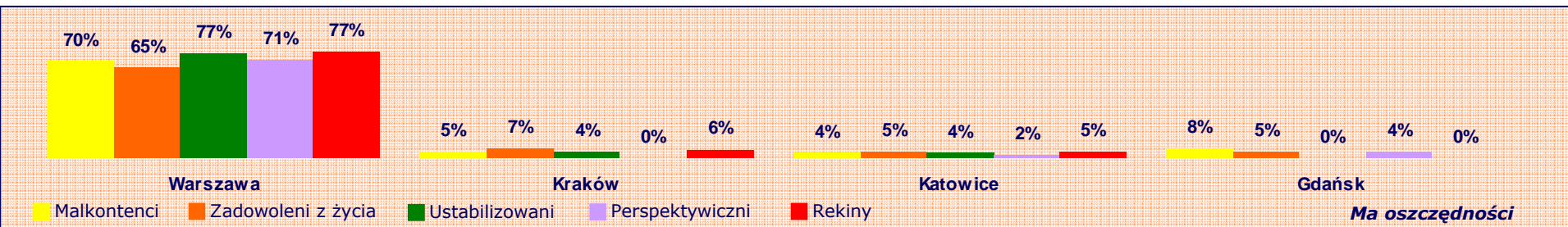
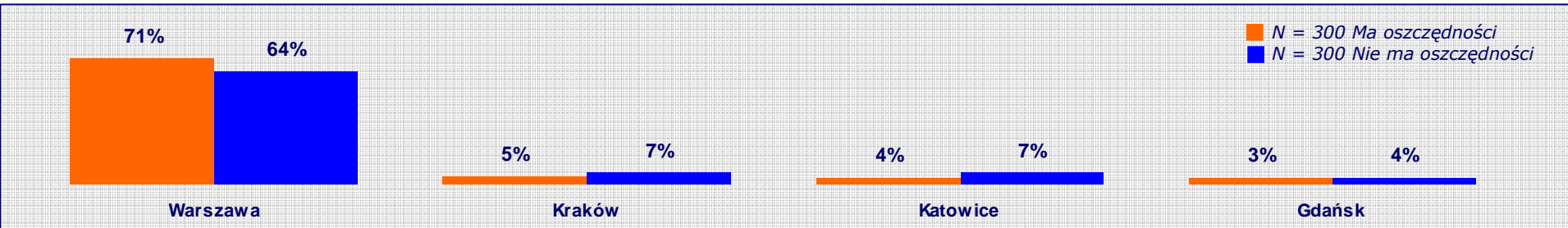
(odpowiedzi: tak)

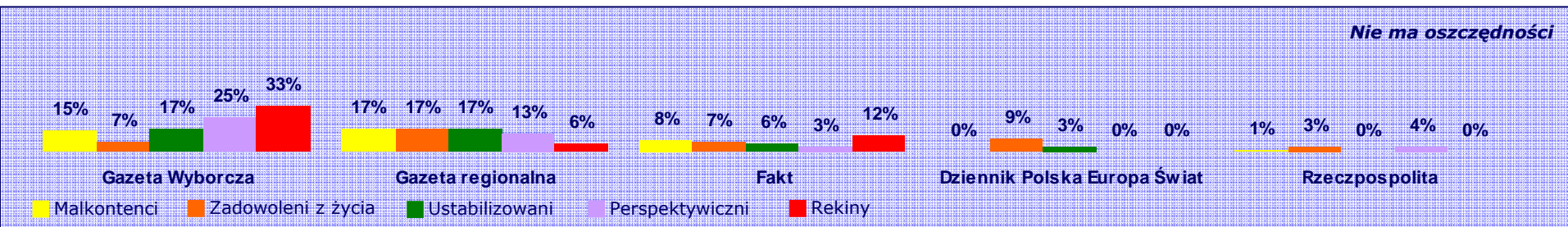
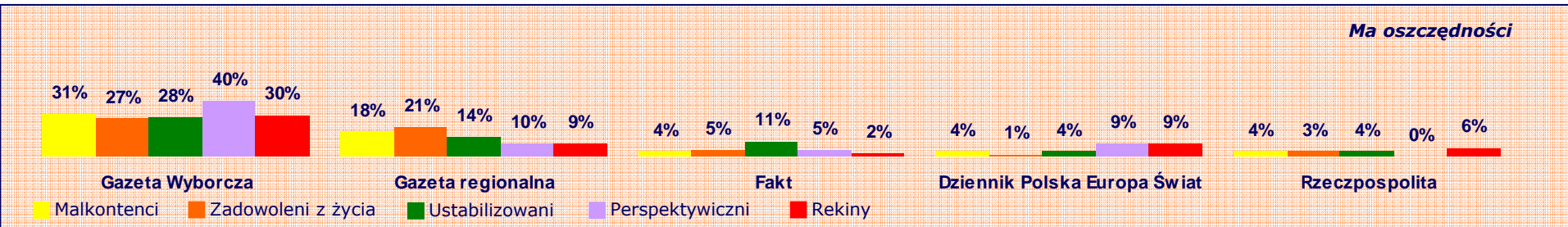
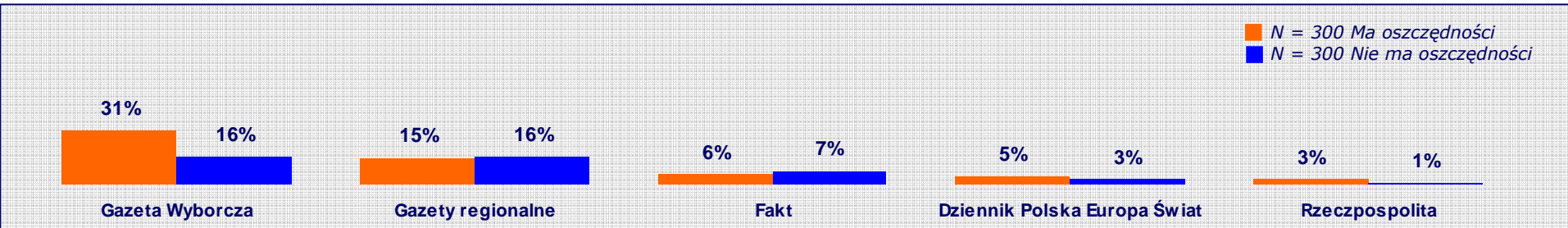
Segmenty: W którym z wymienionych polskich miast mieszkają najbardziej oszczędni ludzie?

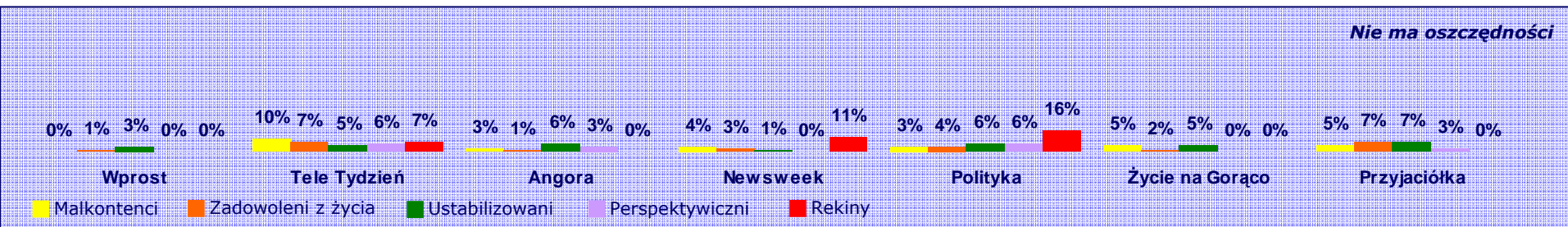
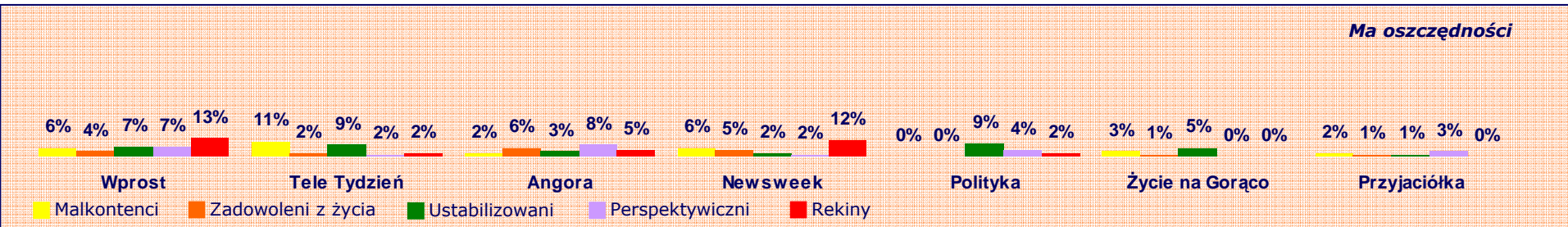
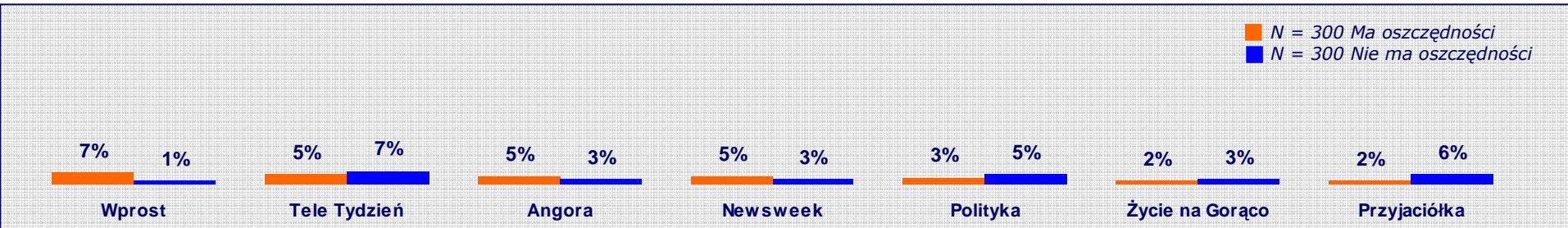
Segmenty: W którym z wymienionych polskich miast mieszkają najbardziej rozrzutni ludzie?

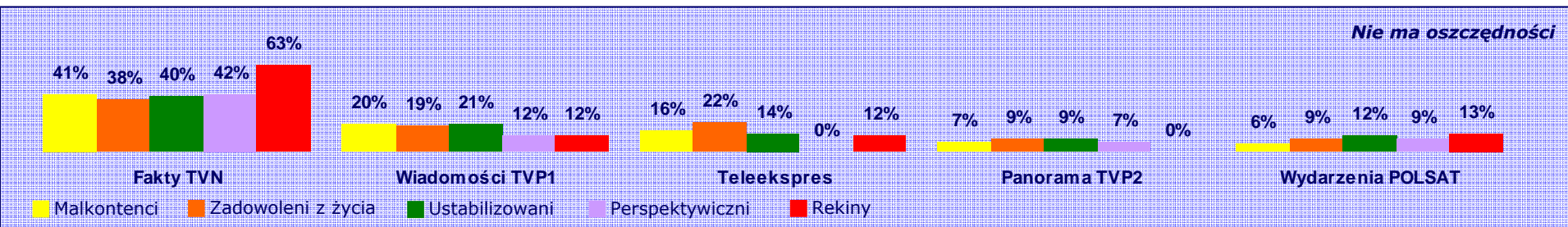
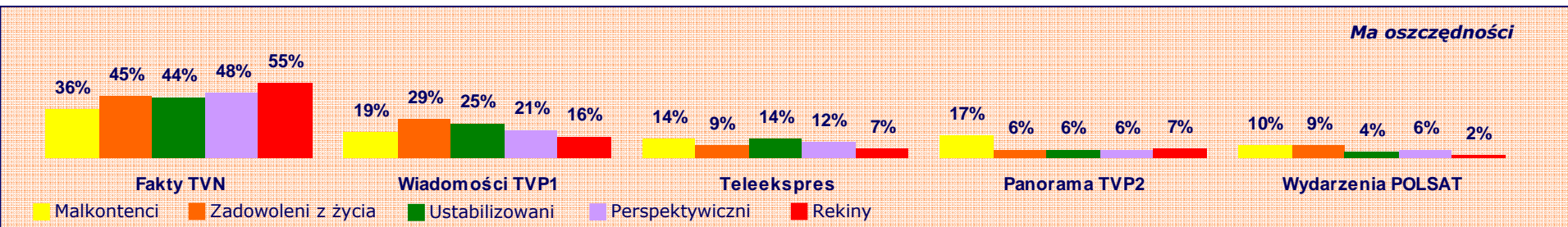
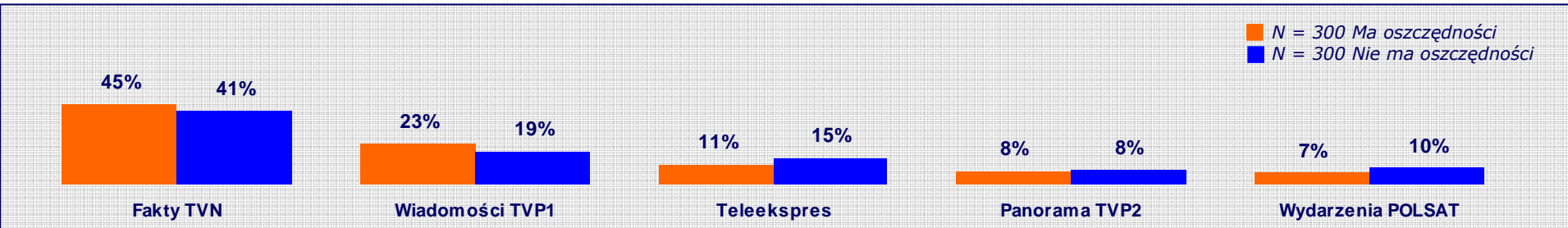
Segmenty: Jaki jest Pana/Pani ulubiony gazeta codzienna?

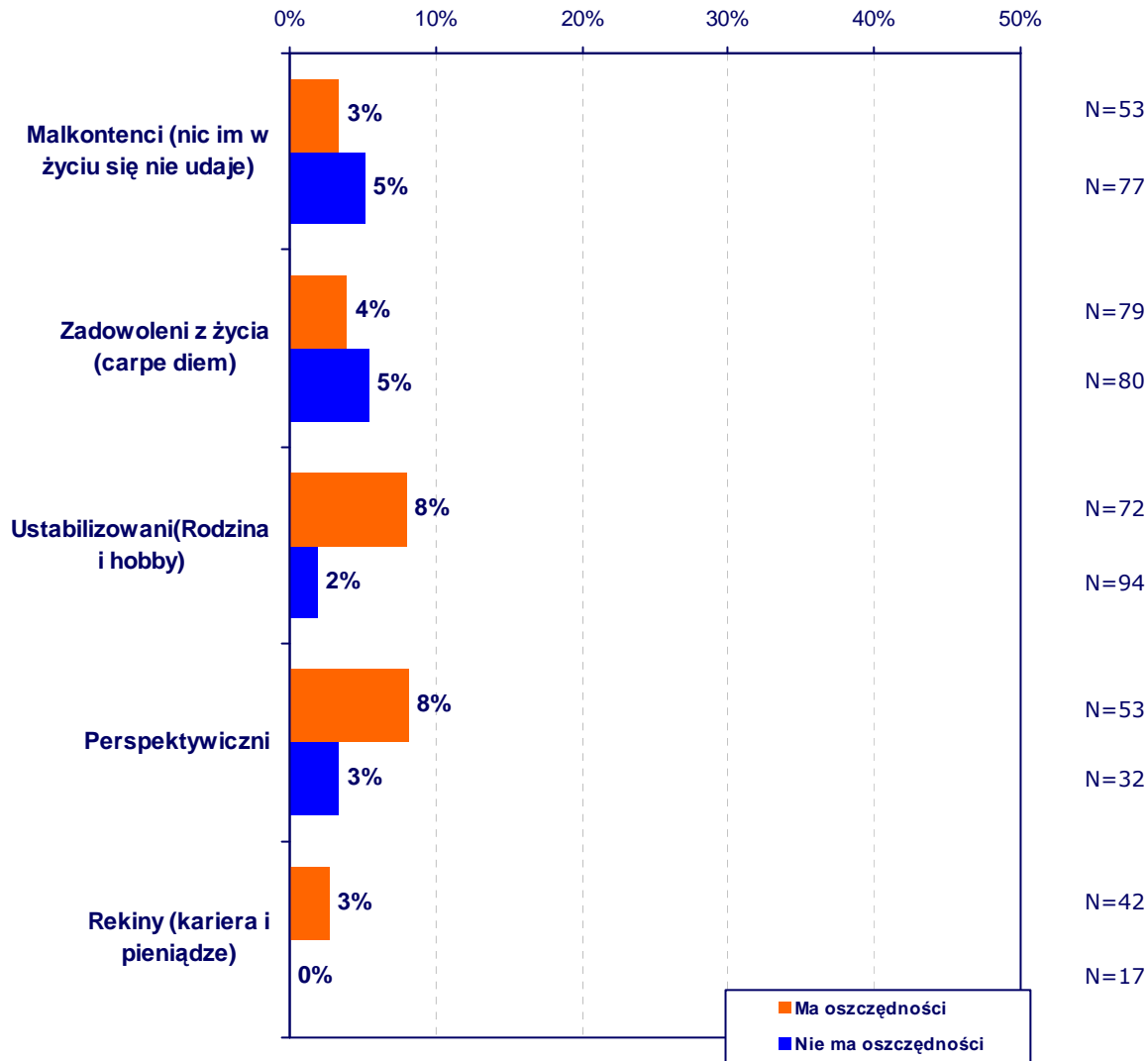
Segmenty: Jaki jest Pana/Pani ulubiony tygodnik?

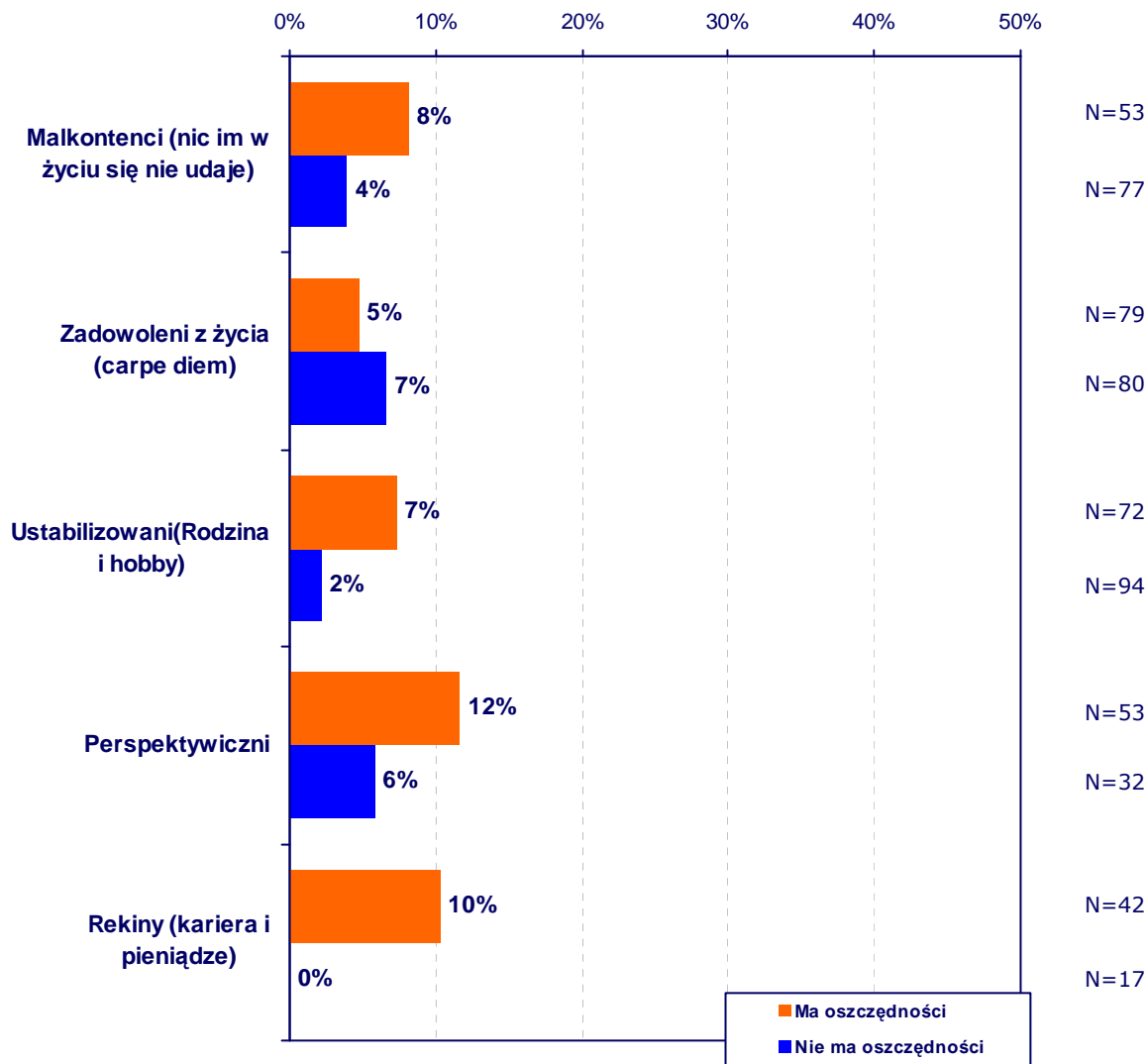
Segmenty: Najbardziej wiarygodny program informacyjny w telewizji?

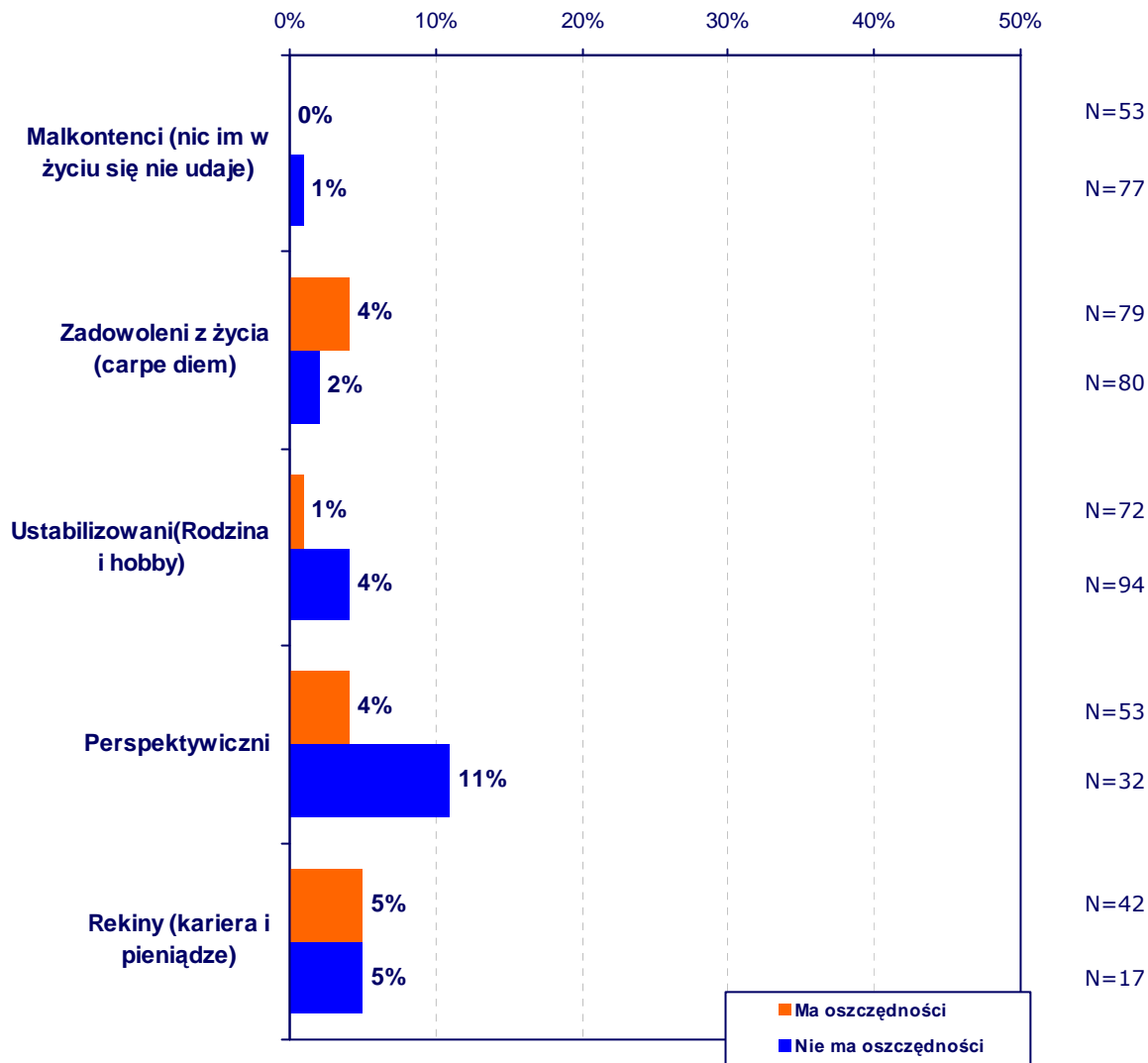
Segmenty: Gra w lotto (odpowiedzi: tak często)

Segmenty: Gra w gry hazardowe (odpowiedzi: tak często i sporadycznie)

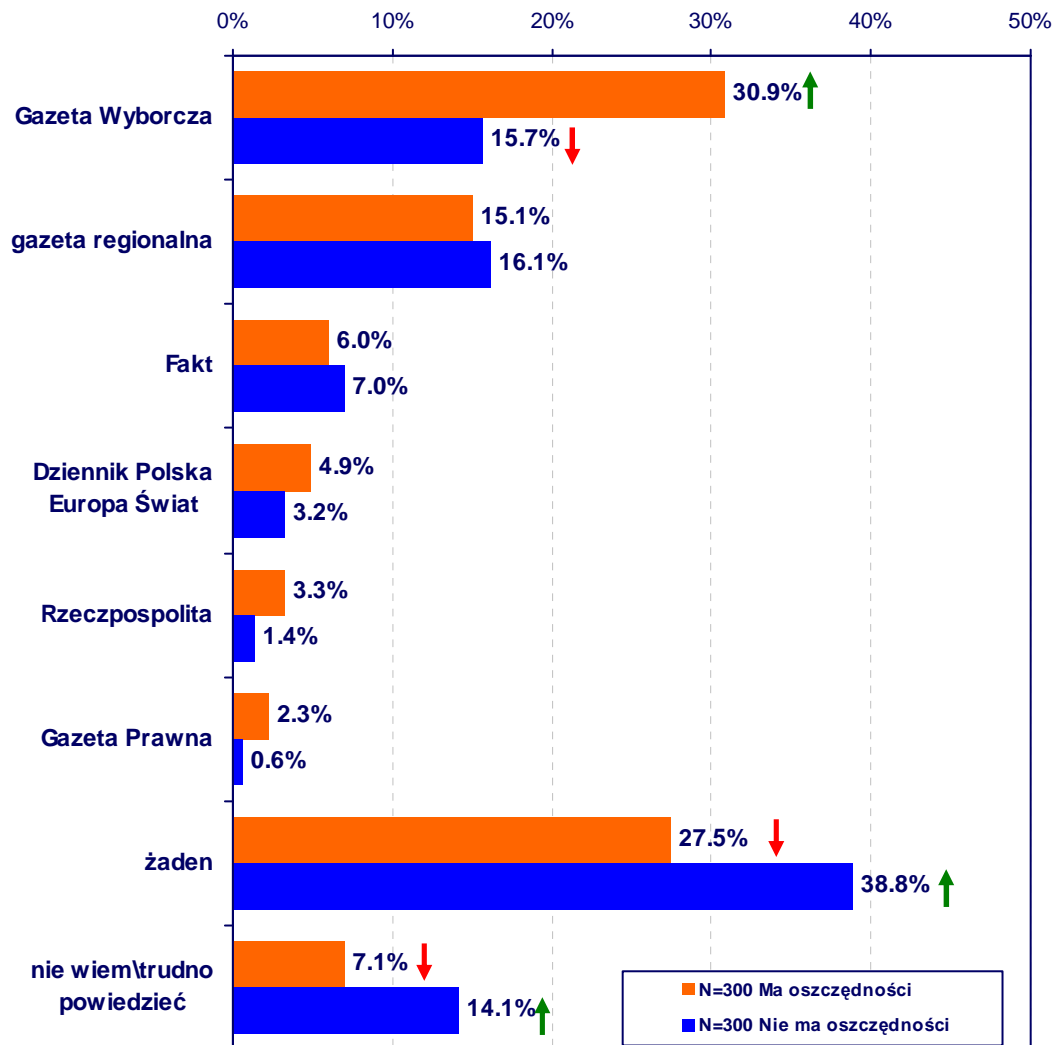

Segmenty: Korzystanie z usług wróżki (odpowiedzi: tak często i sporadycznie)

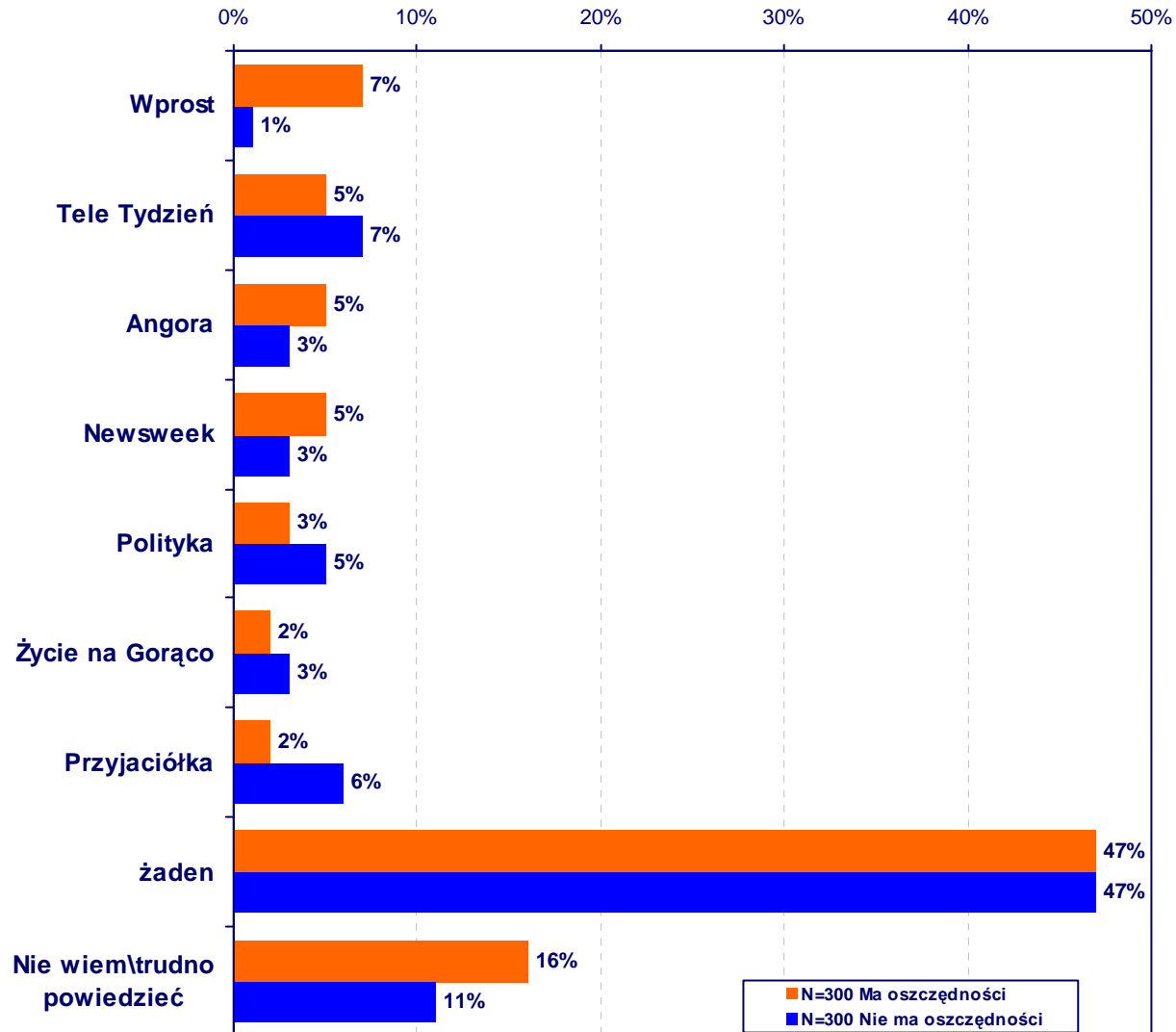

WSZYSCY RESPONDENCI: KORZYSTANIE Z MEDIÓW

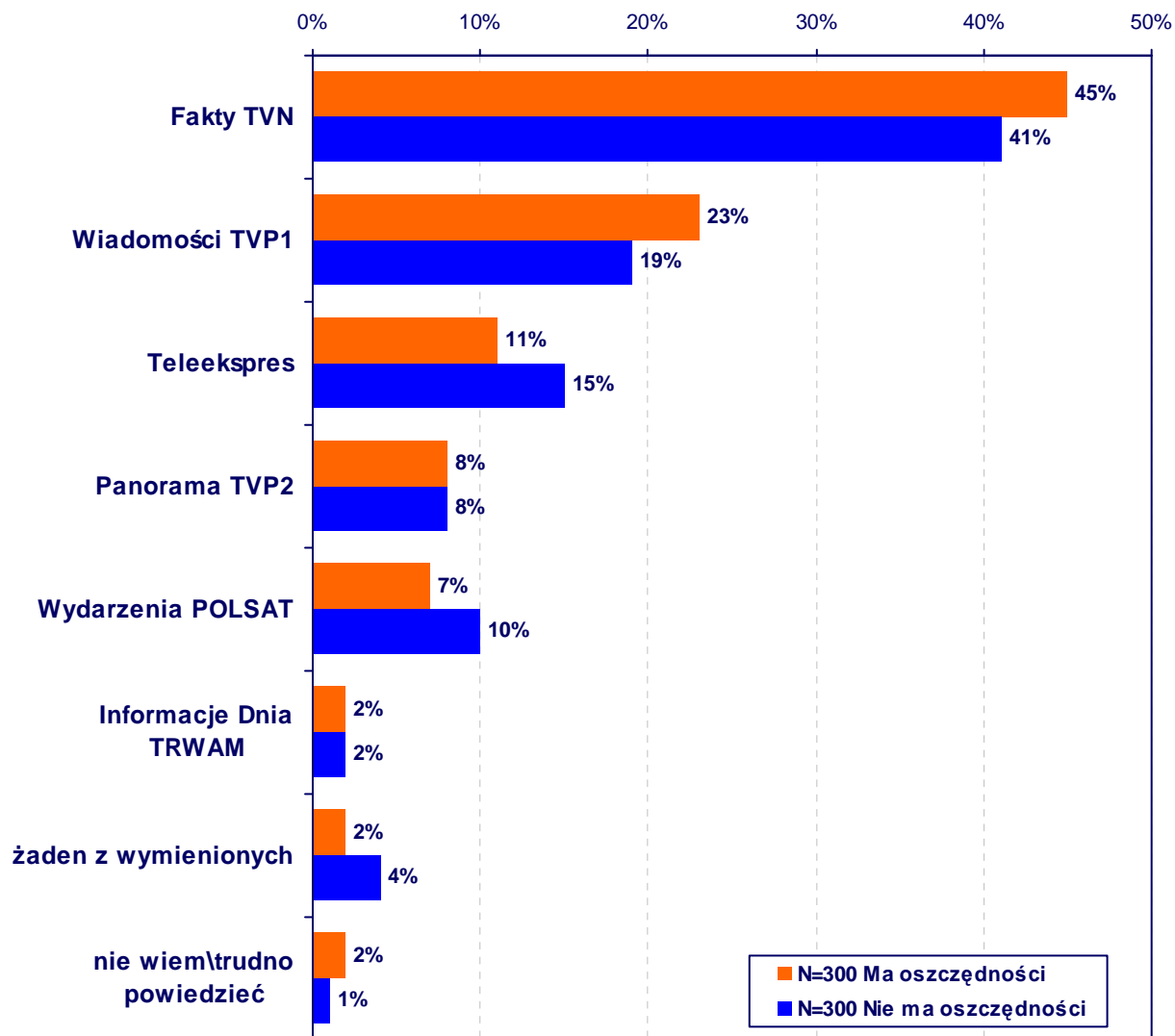
Jaki jest Pana/Pani ulubiony dziennik?

Jaki jest Pana/Pani ulubiony tygodnik?

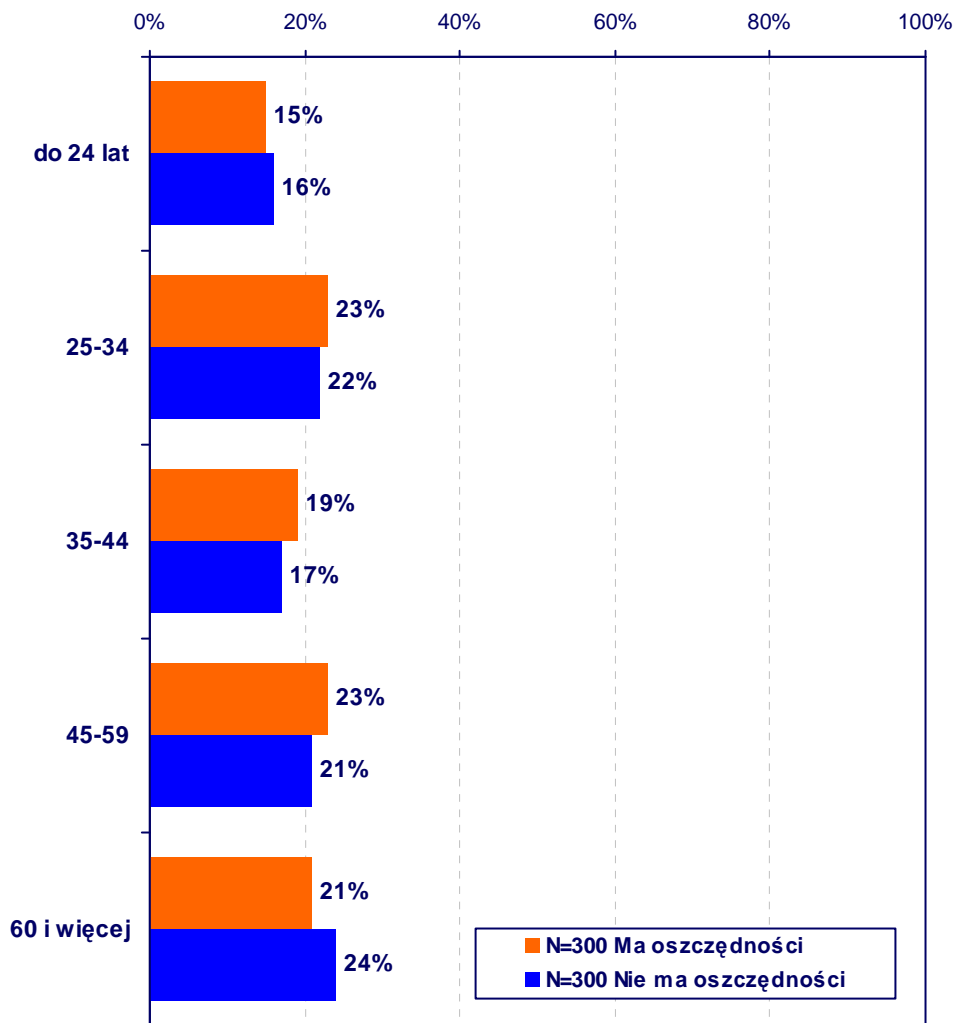
Proszę wskazać najbardziej wiarygodny Pana/Pani zdaniem program informacyjny w telewizji?

**WSZYSCY RESPONDENCI:
INFORMACJE NA TEMAT OSÓB BADANYCH**

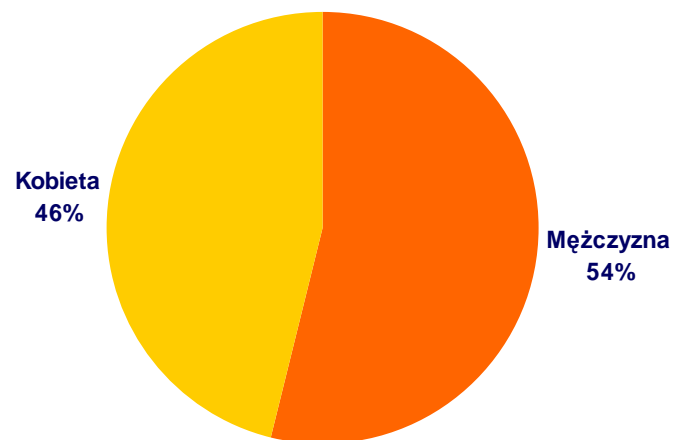
Informacje o respondentach (1)

Wiek

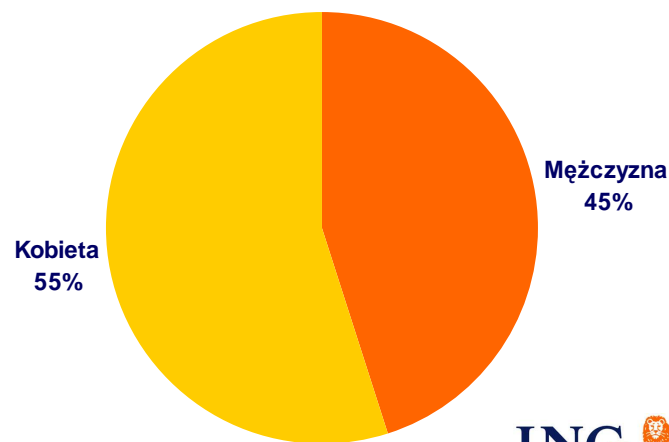

Płeć

Ma oszczędności

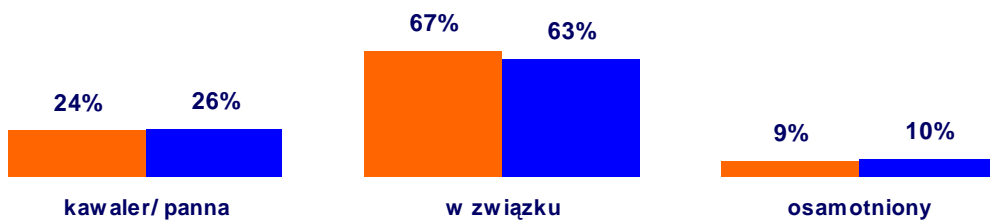

Nie ma oszczędności

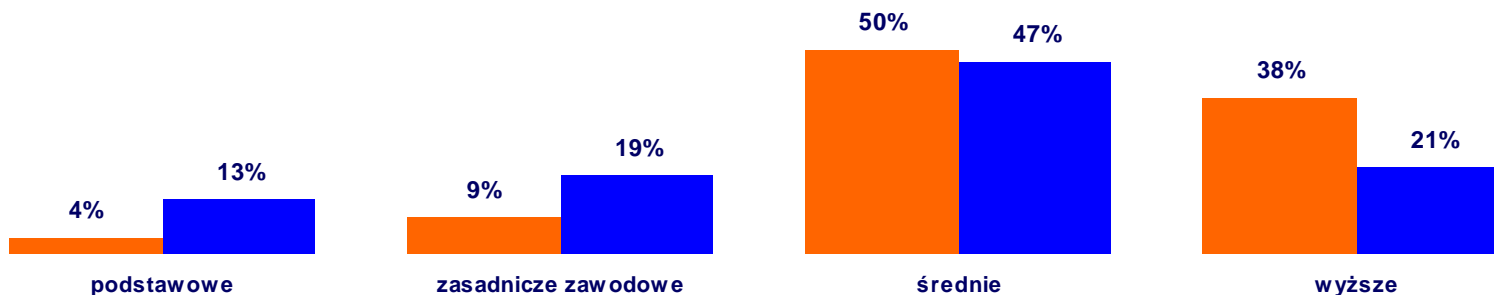

Informacje o respondentach (2)

Stan cywilny

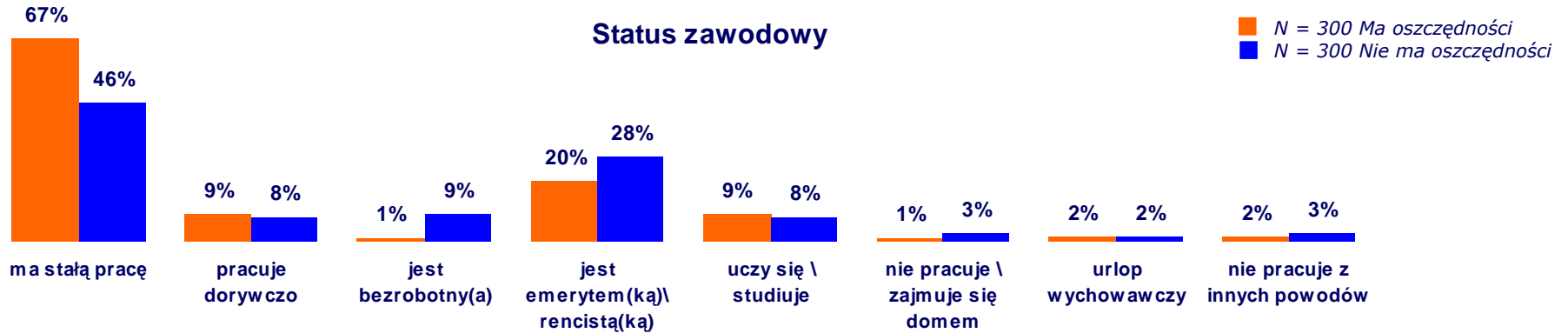

Wykształcenie

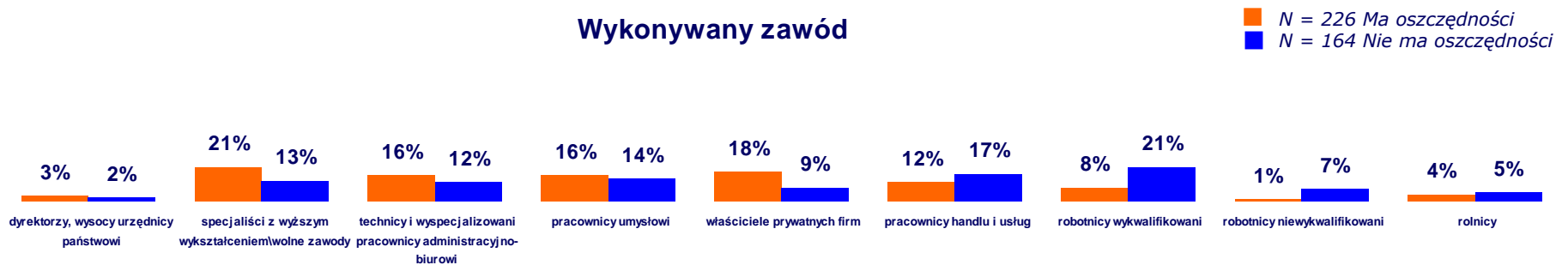

Informacje o respondentach (3)

Status zawodowy

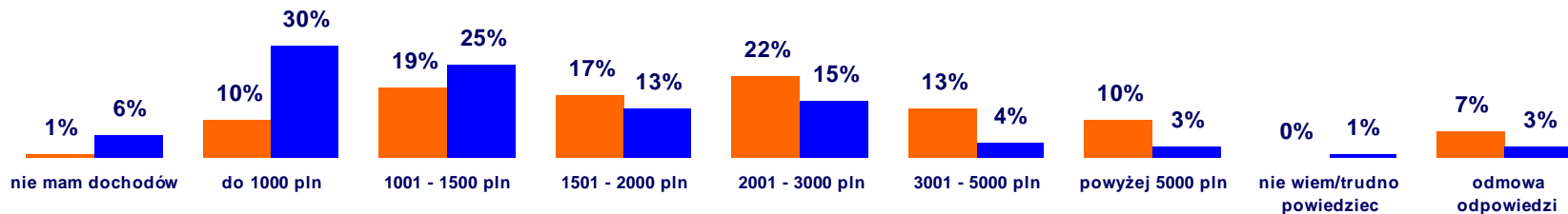

Wykonywany zawód

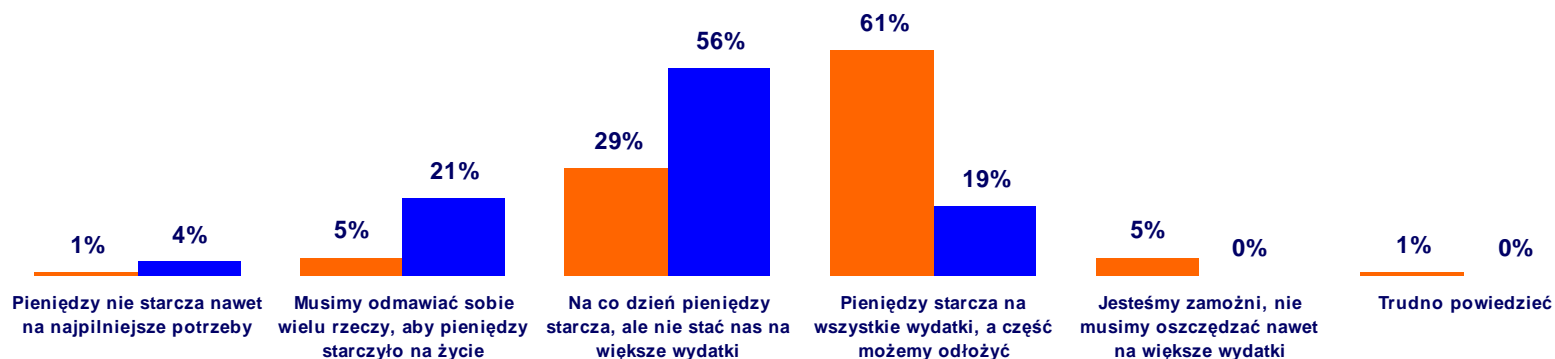

Informacje o respondentach (4)

Miesięczny dochód osobisty netto

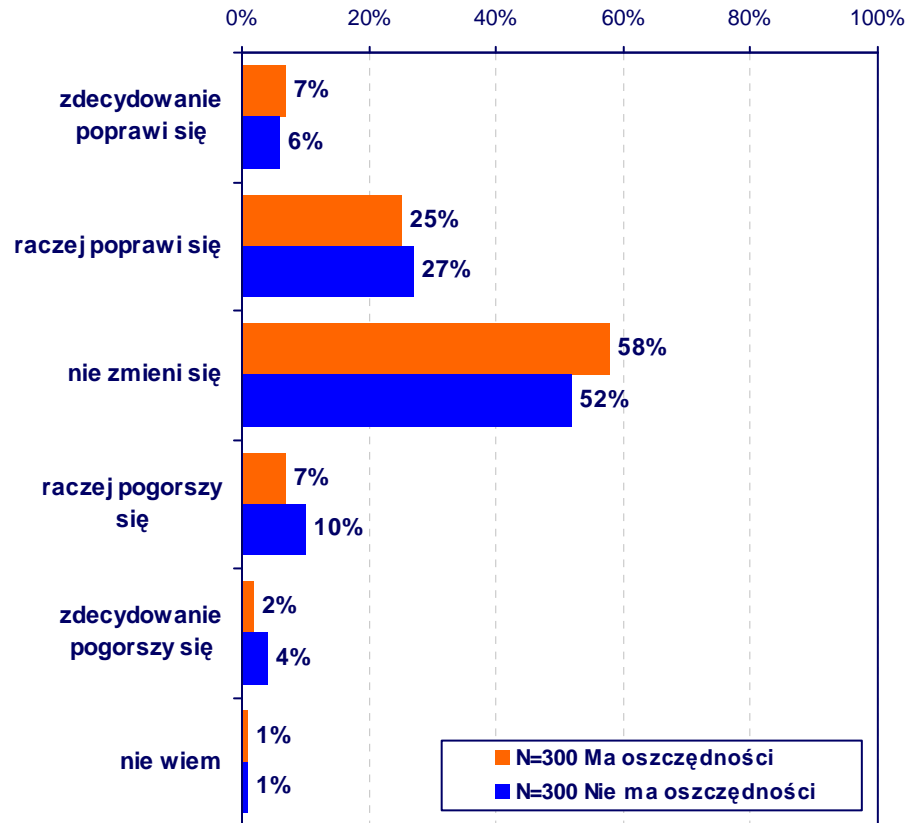

Samoocena sytuacji materialnej

Informacje o respondentach (5)

Ocena przyszłej sytuacji materialnej

Informacje o respondentach (6)

Wielkość miejscowości zamieszkania

